

Nejlepší čtení do vlaku

ČD pro vás

PODZIM 2025 / ZDARMA

SVÁTEK PRO
MILOVNÍKY VLAKŮ
**Užijte si Národní
den železnice 2025**

RANDE, SVATBA,
TEAMBUILDING?
Klidně ve vlaku!

MĚSTO VĚŽÍ,
PARKŮ A ZÁŽITKŮ
**Objevte krásy
Olomoucka**

Oskar Hes
**Mám štěstí na správné
lidi a výrazné role**

A photograph of three railway employees standing in front of a blue and white train. On the right, a man with a beard in a dark blue jacket looks towards the camera. In the center, a woman in a black suit and blue patterned scarf looks slightly to the side. On the left, a man in an orange high-visibility shirt holds a black remote control device. The background shows the side of a train with blue and white stripes.

Náborový příspěvek
u vybraných pozic
až **200 000 Kč**

Milujete práci, která dává smysl?

**Staňte se
naším kolegou**

Milujeme vlaky.
Zamilujte si je taky.
www.cd.cz/kariera

České dráhy
Moderně a spolehlivě

Milí čtenáři,

s radostí vám přinášíme nové vydání našeho magazínu ČD pro vás. A tentokrát i v novém formátu, který vám padne ještě lépe do ruky. Ten jsme zvolili nejen proto, že se v něm příjemně listuje a čte, ale také proto, že ho dokážeme tisknout přímo v naší tiskárně ČD.

Další novinkou je, že časopis najdete už pouze tam, kde je jeho místo – ve vlacích Českých drah. Rozhodně to ale neznamena, že mimo vlaky o zajímavé čtení přijdete. Články totiž průběžně publikujeme i na webu www.cdprovas.cz. Přídáním hodnotou je i to, že si je můžete přečíst v delší verzi, s bonusovými materiály, jako jsou třeba videa nebo fotogalerie. Na webu si magazín stáhnete nebo prolistujete přímo na obrazovce. A připravujeme toho pro vás ještě mnohem více.

Věříme, že vás nadchne i nový obsah, který jsme přizpůsobili výsledkům průzkumu mezi čtenáři. Přinášíme vám nyní i více nabídek a informací o službách ČD, pohledy do zákulisí a tipy na výlet.

Určitě vás zaujme, jak tráví pracovní směnu vlakvedoucí Míša, která nám dokáže, že její práce je docela slušné fitko. Nebo rozhovor s talentovaným hercem a vítězem poslední StarDance Oskarem Hesem. Výčet zajímavých témat tím ale rozhodně nekončí. Však se přesvědčte sami!

Teď už vám přeje šťastnou cestu, a hlavně příjemné čtení.

**Za redakci
Radka, Fany, Dan**

Výhodné firemní cestování

Síťová jízdenka IN Business

- sdílená jízdenka vhodná pro jednoduché služební cestování
- k dispozici jako slevová aplikace na In Kartě (jedna jízda = jedna osoba)
- Virtuální IN Business na virtuální In Kartě pro až 20 nebo až 50 osob (jeden den = jedna osoba)
- neomezené cestování po ČR v 1. a 2. třídě vlaků ČD
- elektronické místenky zdarma*

Firemní účet na e-shopu ČD

- nakupujte jako firma a ušetříte za služební cesty
- nákup jízdenek kdekoli a kdykoliv
- možnost platby na fakturu
- místenka zdarma*
- sleva až 10 %

* Neplatí pro SC Pendolino, railjet ve třídě Business a povinné místenkové vlaky.

Pro více informací nás kontaktujte na
obchod@gr.cd.cz.

Cestování
vlakem
je ekologické

Milujeme vlaky.
Zamilujte si je taky.
www.cd.cz/firmy

České dráhy
Moderně a spolehlivě

ČD pro vás

magazín společnosti České dráhy

www.cdprovas.cz

cdprovas@cd.cz

Tištěný náklad

40 000 ks

Vydavatel

České dráhy, a.s., IČ: 709 942 26

Datum a místo vydání

3. září 2025, Praha

Redakce

ČD pro vás

Generální ředitelství ČD
nábřeží L. Svobody 1222
110 15 Praha 1

ISSN

1210-9142

Redakční rada

Radka Vlažná, Františka Haisl Vidnerová,
Daniel Mrázek, Jakub Otava, Jiří Jeřeta
Petr Vondráček

Grafika, DTP a produkce

sevenart s.r.o.

Inzerce a předplatné

info@cdprovas.cz

Tisk

Tiskárna Českých drah Olomouc

Vychází 7× ročně.

Registrováno Ministerstvem kultury ČR
pod ev. č. E 6931.

Pro autory a soutěžící:

Informace o poskytování a zpracování
osobních údajů a jejich ochraně
podle platné legislativy GDPR najdete
na www.cdprovas.cz.

Příští
číslo vyjde:
2. 12. 2025

10

TIP REDAKCE

Národní den železnice 2025:

Svátek pro milovníky vlaků

14

ROZHOVOR

Oskar Hes:

StarDance byla jako jízda na horské dráze

20

NA PALUBĚ ČD

Rande, svatba nebo teambuilding?
Klidně ve vlaku!

Vychytávky z apky: Plánky stanic

34

REGIONY V POHYBU

Olomouc: město věží, parků a zážitků

Přes hory a lomy Českého krasu
až ke slavnému filmu

Ozubená kola Technotrasy jedou na plné obrátky

58

ZE ZÁKULISÍ

Krokoměr vlakvedoucího se jen tak nezastaví

64

VYZKOUŠELI JSME ZA VÁS

Autem do Tater, ale bez řízení

Informace podle článku 6 odst. 1 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1083 ze dne 11. dubna 2024, kterým se stanoví společný rámec pro mediální služby na vnitřním trhu a mění směrnice 2010/13/EU (Evropský akt o svobodě médií):

Název a kontaktní údaje:

České dráhy, a.s., Nábřeží Ludvíka Svobody 1222, 110 15 Praha 1

IČO: 70994226 | DIČ: CZ70994226 | Tel.: +420 972 111 111 | E-mail: info@cd.cz | Datová schránka: e52cdsf | www.cd.cz

Vlastník (jediný akcionář):

Česká republika. Podle ustanovení § 12 zákona č. 77/2002 Sb., o akciové společnosti České dráhy, v platném znění, jediný akcionář - stát, vykonává práva akcionáře v akciové společnosti České dráhy prostřednictvím řídicího výboru.

Skutečný majitel:

České dráhy, a.s., podle ustanovení § 7 zákona č. 37/2021 Sb., o evidenci skutečných majitelů, v platném znění, nemá skutečného majitele.

ČDFanshop

Novinkou v ČD Fanshopu je stavebnice Vectron

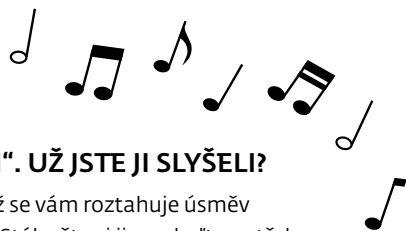
Fascinuje vás svět kolejí, lokomotiv a všeho, co se točí kolem železnice? Pak je ČD Fanshop místo přesně pro vás! Nabízí široký výběr stylového oblečení, originálních dárků a sběratelských kousků, které potěší každého fanouška železnice. V nabídce najdete třeba trička se železniční tematikou nebo

praktické batohy na cesty. Novinkou je stavebnice Vectron a motorový vůz 810 v limitované edici. Produkty jsou nápadité a často odkazují na bohatou historii české železnice. Ať už hledáte originální dárek, nebo si jen chcete udělat radost, ČD Fanshop je ideální zastávka na vaší cestě železničním světem.

MÁME SUPER PÍSENIČKU „JEDU, JEDU VLAKEM“. UŽ JSTE JI SLYŠELI?

Některé skladby mají zvláštní kouzlo – stačí pár tónů a už se vám roztahuje úsměv na tváři. Přesně tohle umí písnička „Jedu, jedu vlakem“. Stáhněte si ji a naladte se třeba na Národní den železnice. I když je její melodie jednoduchá, ukrývá v sobě radost z pohybu a dobrodružství. Poslouvejte na YouTube, Spotify a dalších platformách.

bude do konce roku čítat flotila regionálních vlaků v Královéhradeckém kraji. Pokračuje tak rozsáhlá obměna vozů v regionu. Modernizaci nezastaví!

Ve vlacích ČD se testuje satelitní internet Starlink

Jako první tuzemský železniční dopravce mají České dráhy na palubě svého vlaku nainstalován satelitní internet Starlink od společnosti SpaceX. Cestující se s ním setkají především na linkách Brno – Česká Třebová – Praha a Brno – Břeclav – Přerov – Olomouc. Na začátku srpna se Starlinkem vybavený InterPanter vydal také na další koridorové tratě, kde ve spolupráci s Českým telekomunikačním úřadem probíhá zkušební měření pro srovnání kvality a datové rychlosti satelitního internetu oproti běžnému signálu poskytovanému sítěmi mobilních operátorů.

pont to go

FUNKČNÍ VODY Z PONT TO GO

Ve stálé nabídce prodejen PONT to go na nádražích najdete pestrý výběr funkčních a vitamínových vod, které si v poslední době získaly velkou oblibu. Jsou obohacené o účinné složky, které přispívají k podpoře zdraví a celkové vitality. Funkční vody obsahují vitamíny, minerály či rostlinné výtažky a pomáhají při regeneraci, zlepšují soustředění, podporují imunitní systém a přispívají k přirozené hydrataci během dne – ať už jste v práci, ve škole, nebo na cestách. Vybrat si můžete například z oblíbených řad jako Magnesia Plus, Mattoni Imuno, Hanácká kyselka či prémiových vod Vitamin Well. Hodně energie na cestách vám přejí Pohodlné Obchody Na Trase.

www.ponty.cz

Pendolino jede více než 160 km/h

Od konce srpna na jednom páru vlaků linky Jižní expres jezdí vysokorychlostní jednotka Pendolino, a to každý den. Nejenže to znamená kratší jízdní dobu mezi Prahou a Českými Budějovicemi, ale také pokoření dosavadního maximálního rychlostního limitu na tuzemské železnici v rámci pravidelného vlakového provozu. Na modernizovaných traťových úsecích může jet Pendolino více než 160 km/h, což je dosavadní traťové maximum v České republice.

ČD Minibar

521

TISÍC CESTUJÍCÍCH

využilo od ledna do konce června letošního roku službu ČD Minibar. Stevardky a stevardi prodali během tohoto období desítky tisíc položek z nabídky teplých i studených nápojů, sladkých a slaných pochutin i netradičních specialit, jako jsou třeba křupaví červíci. V nabídce najdete také pivní speciál Bulík, jehož nákupem můžete podpořit sbírku na opravu stejnojmenné parní lokomotivy.

čdBike

Půjčovny kol a služby pro cyklisty

- 69 půjčoven, ve vybraných stanicích k dispozici také elektrokola a koloběžky
- celoroční provoz ve většině půjčoven
- kvalitní kola s předpisovou výbavou a pravidelným servisem
- rezervace v e-shopu ČD nebo v aplikaci Můj vlak
- bezplatná přeprava a úschova vypůjčených kol na vybraných tratích a úsecích

**REZERVACE
ONLINE**

Kolo
od 210 Kč/den
Elektrokolo
od 420 Kč/den

TIP

Kolo si můžete bezplatně zapůjčit na jeden den za 100 bodů z věrnostního programu ČD Body.

**Cestování
vlakem
je ekologické**

**Milujeme vlaky.
Zamilujte si je taky.**
www.cd.cz/cdbike

AUTHOR
BICYCLES

Národní den železnice 2025: Svátek pro milovníky vlaků

V sobotu 20. září se Nymburk rozezní houkáním parních lokomotiv, skřípěním kol historických souprav a šumem moderních vlaků. Na své si přijdou milovníci nostalgie i technických novinek – právě zde se letos koná Národní den železnice, velkolepá oslava na kolejích, kterou každoročně pořádají České dráhy.

Text: Františka Haisl Vidnerová
Foto: archiv ČD

Nymburk patří mezi významné železniční uzly v Česku. Železnice zde funguje od roku 1870 a během více než 150 let sehrála klíčovou roli v rozvoji města i celého regionu. Národní den železnice tak bude nejen velkou zábavnou akcí, ale i připomínkou tradice, která formovala život zdejších obyvatel.

TŘI SVĚTY PLNÉ ZÁŽITKŮ

Hlavním lákadlem letošního programu budou opět tři tematické světy, a to Svět historie, kde si návštěvníci prohlédnou parní lokomotivy, historické motorové vozy a další technické skvosty. Programem v areálu a na jeho točnách vás provedou moderátoři Aleš Lehký a Ondřej Kubala. Dále se můžete těšit na Svět změny, zaměřený na nejmodernější technologie Českých drah, jejich partnerů a dceřiných společností. A v neposlední řadě vás čeká Svět zábavy, který nabídne pestrý program pro rodiny s dětmi. Chybět nebude skákací hrad, dětská dílna nebo páková ruční drezína.

HISTORICKÉ JÍZDY A NOČNÍ SHOW

Součástí oslav budou také zvláštní historické jízdy v okolí Nymburka, které potěší všechny fanoušky nostalgie. Vrcholem celého dne pak bude velká noční vlaková show, která začne v 19 hodin. Na točnách se rozzáří parní lokomo-

Z parních lokomotiv to bude Všudybylka, Čtyřkolák a Rosnička. Například Čtyřkolák dokázal na rovině uvést 1 400 tun těžký vlak rychlostí 58 km/h. Motorové lokomotivy zastupuje Pilštyk, Čmelák a Sergej. Možná jste nevěděli, že Čmelák je nejsilnější nákladní lokomotiva vyráběná v Československé socialistické republice, a není bez zajímavosti, že se objevil i v čelech osobních vlaků. Z motorových vozů se pak můžete těšit třeba na Singrovku. V pravidelném provozu sloužily u ČD do konce roku 2002, na Slovensku byl poslední stroj vyřazen v roce 2009.

An aerial photograph of a large, circular railway turntable. A green steam locomotive is positioned in the center of the turntable, oriented diagonally. The turntable is surrounded by a dense crowd of people, many of whom are standing on the outer edge of the circular structure. The ground around the turntable is paved, and there are some small structures and tents visible in the lower-left corner. The overall scene suggests a public event or a historical demonstration.

Denní program probíhá od 9 do 17 hodin a vstupné činí 250 Kč pro dospělé, 50 Kč pro děti od 6 do 17 let a 500 Kč pro rodiny (2 dospělí + až 3 děti). Děti do 6 let mají vstup zdarma. Vstupenky na noční show stojí 400 Kč, doporučujeme je zakoupit online v předprodeji. Výhodnou vstu-

Oslavte zakladatele města ve středověkém duchu

Vedle Národního dne železnice přijďte také zažít den plný historie a rytířské atmosféry! Město Nymburk vás zve na výjimečnou historickou událost Průvod králů, která se koná v sobotu 20. září od půl desáté dopoledne na počest zakladatele města – krále Přemysla Otakara II. v historickém centru Nymburka a přilehlém středověkém ležení.

VLAKEM DO NYMBURKA

Na Národní den železnice se vydejte pravidelnými spoji Českých drah. Při cestě vlakem ČD můžete využít slevu Vlak+ a získat slevu 50 % na jízdenku zpět. Jízdenky zakoupíte v aplikaci Můj vlak. Ze železniční stanice Nymburk hl. n. bude zdarma zřízena kyvadlová doprava do centra dění – do depa Nymburk – a zpět.

penkou je ALL-IN-ONE TICKET, která vás vyjde na 600 Kč. Zahrnuje vstup na denní program i noční show a volnou jízdenku na všechny zvláštní vlaky v rámci Národního dne železnice.

PROČ VYRAZIT?

Národní den železnice v Nymburce je skvělou příležitostí pro každého, kdo chce prožít den plný technických zajímavostí, zábavy a železniční historie. Návštěvníci se mohou těšit na jedinečné setkání staré a nové techniky, na bohatý kulturní program a možnost prohlédnout si běžně nepřístupné prostory depa a jinak nepřístupná pracoviště DPOV během komentovaných prohlídek. ■

www.denzeleznice.cz

Celý den se ponese ve znamení středověku – slavného období českých dějin. Návštěvníky čeká bohatý program pro děti i dospělé, který nabídne středověké ležení s ukázkami každodenního života – vaření, ubytování, řemesla, dále také dobové zbraně i šermířské souboje. Nechte si ujit i ražbu historických mincí, lukostřelbu či jízdu na koních.

PRŮVOD KRÁLŮ

Městem projde od 13.30 slavnostní průvod, v jehož čele budou panovníci středověkých zemí Koruny české – včetně jejich královen, milenek, dvořanů, rytířů i významných postav doby, jako jsou Jan Hus, Jan Žižka, Jan Očko z Vlašimi nebo Jaroslav Lev z Rožmitálu. Každý z králů také přednese zdraví na počest Přemysla Otakara II., doprovázenou historickými scénkami, tancem, hudbou i šermem. ■

www.mesto-nymburk.cz

Oskar Hes

StarDance byla jako jízda na horské dráze

Je fotogenický, má charisma i mimořádný talent. I proto patří mezi nejobsazovanější tváře mladé herecké generace. Může se zdát, že má jen štěstí na výrazné role a silné charaktery, ale za jeho úspěchem stojí pracovitost, chuť neustále se zlepšovat a pilovat herecký i taneční um k dokonalosti. Jak je na tom se zpěvem a jaké bylo jeho dětství?

Text: Eva Fraňková

Foto: Lenka Hatašová, © Česká televize – Mikuláš Křepelka, Michaela Buchtová, David Raub a archiv Oskara Hese

Máme září, děti se vrací do školních lavic. Jak na tohle období vzpomínáte vy?

Así záleží na tom, v jakém věku jsem se zrovna nacházel. Prázdniny mi vždycky připadaly krátké, klidně bych býval ještě měsíc navíc snesl. Na druhou stranu jsem se těšil na spolužáky a na některé učitele, co nového nás naučí. Byl jsem zvědavý na nové vjemy a informace. Je ale pravda, že ta zvědavost mi vydržela tak měsíc, dva. Pak už jsem si říkal, že bych potřeboval zase prázdniny.

Jaké jste byl dítě?

Řekl bych, že společenské. Zrovna jsem se nedávno koukal na starý záznam jednoho televizního pořadu, kam nás vzal tatínek a kde nám s bráchou mohlo být tak šest let. Pamatuju si, že jsem tam stál před bráchou a on si s něčím hrál za mnou, kamera ho nezajímala. Já jsem chtěl být naopak vepředu a komentoval jsem dění dospělých nahlas. Hrozně rád jsem se taky převlékal do různých kostýmů, dělal v nich show. Vždycky mě bavilo být ve společnosti starších, porozumět, o čem si povídají.

Z kriminální minisérie Rédl

V pražském Švandově divadle ve hře Klec bláznů

O vaší generaci se mluví jako o „snowflakes“ – sněhových vločkách. Prý jste křehcí, precitlivělí a zároveň si tvrdě jdete za svým a víte, co od života chcete. Souhlasíte s tímto tvrzením?

Myslím si, že tato charakteristika je aplikovatelná spíše na jednotlivce než na celou generaci. My jsme ještě

nevyrostli s telefonem v ruce, první mobil jsme dostali někdy kolem 13. roku, a asi o dva roky později přišly sociální sítě. Ale určitě moje ambice vždycky byly a jsou velké, možná až nedosažitelné.

Jako dítě tanečníků jste se pohyboval v uměleckých kruzích už odmala. Ovlivnilo vás to nějak?

Stoprocentně. S bráchou jsme běžně chodili na taneční zkoušky tatínka i maminky, která byla baletka a často nás

S Antoníí Formanovou ve dvoudílném dramatu Dukla 61

CHARITATIVNÍ KALENDÁŘ

Legendární kalendář Nadace Archa Chantal s názvem Proměny Fantazie 2026 z dílny portrétních fotografek Lenky Hatašové a Moniky Navrátilové přichází i letos s unikátními fotografickými obrazy známých osobností. Autorky si přizvaly na pomoc umělou inteligenci. „I když má tento fenomén dnešní doby stále své limity, jsme nadšené, že můžeme ztvárnit naši fantazii tak, jak bylo donedávna doménou spíš jen nadaných malířů,“ říkají.

brávala do divadla. Už jako dítě jsem tu a tam hrál a brácha vlastně taky, takže my jsme se k tomu dostali opravdu velmi brzo. Byli jsme na prostředí divadla a později filmu zvyklí, a mě to strašně bavilo.

Na konzervatoři a později i na Vyšší odborné škole Jaroslava Ježka jste studoval muzikál. Tomuto žánru se ale moc nevěnujete a zaměřil jste se místo toho na film a divadlo. Proč?

Muzikál jsem šel studovat vlastně z důvodu, že mě nevzali na hudebně dramatický obor. Na talentových zkouškách mě ředitel vedení podpořil a přijali mě.

Takže kvůli tomu jste se dal na filmařinu?

To byl jeden z důvodů. Pak mi taky přišlo, že pokud člověk nemá stoprocentní pěvecké kvality, tak by to neměl dělat.

A já nejsem pěvecky dostatečně vybavený na to, abych zpíval muzikálové árie.

V herectví ale excelujete, už v pětadvaceti letech jste byl nominován na Českého lva za hlavní hereckou roli ve filmu Bratři. Vnímáte, že postava Josefa Mašína byla tou převratnou rolí, která vás vystřelila na hvězdné nebe?

Řekl bych, že ta role byla asi nejvýraznější, co se filmového plátna týče. A že vzbudila ohlasy i u diváků, což je dané taky tématem. Pokaždé když se o Bratřech bavíme s mým kamarádem

a hereckým kolegou Honzou Nedbalem, tak o tom mluvíme jako o filmu našeho mládí. Strávili jsme na něm několik let, bylo to hodně intenzivní.

Proč natáčení příběhu o bratrech Mašíněch trvalo tak dlouho?

Od prvního castingu až k premiéře uběhlo pět let. Bylo to jednak z finančních důvodů, a také ho zastavil na dva roky covid. Pokaždé jsme byli strašně zklamaní, že se odsunulo třeba o rok. Myslím si, že na tohle natáčení nikdy nezapomeneme.

S Janem Nedbalem jste si bratry zahráli nejen jako Mašínové, ale později i jako Hasilové v seriálu Král Šumavy. Myslíte si, že vám pomohlo přátelství mimo kamery v tom, že chemie mezi vámi na obrazovce dobře fungovala a byla uvěřitelná?

Logicky ano. My jsme s Honzou během natáčení spolu i bydleli, takže jsme si k sobě dovolili neuvěřitelné věci a skvěle jsme na sebe slyšeli, na náš humor, který probíhal i mimo klapky, a hodně nám potom pomáhal i v hraní.

Natáčení Mašínů i Krále Šumavy prý byla místy až extrémní. Režiséri vás nešetřili, museli jste několik hodin běhat po lese nebo se brodit ledovou vodou. Neměl jste někdy pocit, že už je toho trochu moc?

Asi bych takové natáčení nemusel opakovat každý rok. Jsem ale ochotný obětovat roli opravdu hodně, protože mám pocit, že si to ta daná látka zaslouží. Ať už jde o herecké přípravy, nebo samotné hraní v exteriérech. Samozřejmě že je někdy nepříjemné stát venku šestnáct hodin jen v košili, když je listopad. Riskujete i nachlazení a tak podobně, ale u nás fungovalo heslo, že to s Honzou dáme, protože Mašínové to taky museli dát.

Oskar Hes

Narodil se na Vánoce roku 1998, společně s bratrem, dvojčetem Oliverem. Jeho otcem byl choreograf Richard Hes, matkou je baletka Marcela Karleszová. Od svých devíti let hrál dětské role v muzikálech. Studovat chtěl hudebně dramatický obor na Pražské konzervatoři, ale neuspěl u přijímacích zkoušek. Místo toho nastoupil na Konzervatoř Jaroslava Ježka na obor muzikál. V historickém filmu Bratři ztvárnil hlavní roli Josefa Mašína, zazářil i ve filmech Zátopen, Zápisník alkoholiky či v seriálu Král Šumavy. V roce 2024 zvítězil v televizní taneční soutěži StarDance.

9 let

mu bylo, když začal hrát v muzikálech

Jak se vám točily erotické scény? Myslíte si, že nahota a předstírání sexu je horší pro herečky než pro herce?

To si nemyslím. Podle mě neexistuje herec, kterému by byly tyhle scény příjemné, který by si to užíval. Já to vnímám jako součást příběhů, a pokud tam nahota má svoje místo, tak je to úplně v pořádku. Pravdou ale je, že milostné scény nemám v lásce.

Vaše nejvýznamnější role jsou z období druhé světové války. I letos na jaře jste natáčel film Vyhnání Gerty Schnirch z období odsunů brněnských Němců. Čím si vysvětlujete, že vás režiséři obsazují do poválečné atmosféry?

Na to se mě lidi hodně ptají. Já nevím, asi mi sluší to dobové oblečení? Někdo říká, že mám takové rysy prvorepublikového mladíka, možná elegána, kterému sluší uniforma. Ale spíš je to tím, že režiséři obsazují do filmů znovu ty herce, které už v podobných snímcích viděli. Vědí, že ta daná doba jim sluší, že se to zkrátka osvědčilo.

OČIMA AUTORKY

Oskara jsem si poprvé všimla ve filmu Bratři a hned mi bylo jasné, že jde o velký talent, který bude mít na kontě samé kvalitní role. A to se potvrdilo. Na schůzku po ránu přišel lehce unavený, čemuž se při jeho zběsilem pracovním tempu nelze divit. U míchaných vajíček a kávy ale brzy ožil, a když vyprávěl o StarDance a natáčení, rozsvítila se mu v očích jiskra, kterou vidíte jen u lidí, kteří svoji práci dělají s opravdovým zápallem a nadšením.

Díky natáčení filmů s historickou tematikou jste měl možnost potkat se osobně s Josefem Mašínem. Jaké bylo stát mu tvář v tváři?

Určitě velmi výjimečné, protože Josef Mašín je opravdu žijící legenda. To, co jako člověk zvládnul, je opravdu nevídané. Strávili jsme s ním celý den a bylo to skvělé. Mohl jsem z něj načerpat spoustu věcí, naposlouchat si ho, nakoukat ho.

Na podzim vás čeká StarDance Tour 2025 v šesti městech. Vy jste tuhle soutěž loni vyhrál na plné čáře. Jak na to po půl roce vzpomínáte?

Byla to šílená jízda ve všech směrech. Přirovnal bych to asi k jízdě na pěti horských drahách najednou, kdy vám ruce i nohy jedou jiným směrem a vy to musíte korigovat. Pořád měníte směr, jedete nahoru dolů a už nemáte vůbec sílu.

Na titulce našeho časopisu, kam vás fotila v rámci charitativního kalendáře Proměny Lenka Hatašová, jste vyobrazen jako milovník koček. Má to nějaký přesah?

My máme doma s přítelkyní kočičku z útulku, a když už bychom si měli brát druhou, což nejspíš budeme, tak bude taky z útulku. I s Honzou Nedbalem jsme měli kočku. Takže kočky mě poslední roky tak nějak doprovází a přijdou mi jako skvělá stvoření. ■

Rande, svatba nebo teambuilding? Klidně ve vlaku!

Milujete někoho, kdo miluje vlaky? Připravte mu zážitek, na který jen tak nezapomene. Třeba svatební kolonu s lokomotivou v čele. Nebo pořádáte teambuilding pro velkou firmu a nechcete autobusy ucpat dálnici? Objednat si speciální vlak je jednodušší, než si možná myslíte.

Autor: Daniel Mrázek
Foto: archiv ČD

Fantazii se meze nekladou. „Stává se nám, že manželka koupí svému manželovi vlak jako dárek k narozeninám,“ říká vedoucí oddělení obchodu ČD Elen Mátéová. Vlak také neotřele zpestří svatbu. Svatebčany dopraví na místo obřadu, a nakonec se stane místem svatební veselice. A protože naše zákony nijak neomezují, kde může obřad proběhnout, tak proč si své ano neřict přímo v některém z vagonů?

SPOJ NA PŘÁNÍ

Speciální vlak není nic jiného než spoj na přání, na míru, mimo pravidelný jízdní řád. Důvodem, proč České dráhy tuto službu poskytují, je snaha zatraktivnit nabídku a zá-

roveň využít volná vozidla. „Chceme ukázat, že jsme flexibilní firma, která dokáže splnit i nevšední přání zákazníků a utkat se s jinými dopravci na plně konkurenčním trhu. A musím říct, že mě to velmi baví,“ přidává se specialista obchodu Jan Bystřický.

Vlaky jsou pro něj nejen pracovní náplní, ale zejména koníčkem. Má skvělý přehled o tratích i o tom, jakými vozy které depo disponuje. A proto vždy dokáže zájemcům o speciální vlaky zasvěceně poradit. Principiálně vzato – objednat si můžete jakékoli vozy, lokomotivu a trať, ale ne vždy je to technicky proveditelné: „Ne každá lokomotiva může na jakoukoli trať, ne každá lokomotiva je schopná vozy zásobovat energií. Od toho jsme tu my, abychom domluvili řešení.“

V ZORNÉM POLI OBJEKTIVŮ

Přesné typy vlaků poptávají nejčastěji fotografové a filmaři. Často se stává,

že chtějí pořídit snímek na konkrétní, často fotogenické trati. V takovém případě jsou ČD schopné vlak nejen sestavit, ale také přizpůsobit jízdu požadavkům na jeho zastavení a poježdění podle potřeb. Výsledkem jsou pak nádherné fotky vlaků, které jen tak snadno nepořídíte.

Vlaky si mnohdy zahrají i ve filmech. Když se ale chci dozvědět, ve kterých připravovaných snímcích se na vlaky ČD můžeme těšit, Jan Bystřický se jen usměje: „To pořádně nevíme, a to málo, co známe, nesmíme prozradit. Filmoví tvůrci si své nápady velmi přísně střeží. K nám se dostane akorát objednávka na určitý vlak a trať pro film, který má jen pracovní název. Samozřejmě produkce zavazujeme k tomu, že pořízené záběry nesmí mít negativní vliv na naši společnost či železnici jako celek.“

PRAVIDELNÁ DOPRAVA NA PRVNÍM MÍSTĚ

Jistým omezením pro speciální vlaky je podle Elen Mátéové samozřejmě pravidelný jízdní řád: „Přestože platí, že se snažíme zákazníkům vyjít vstříc, speciální vlak nesmí významně narušit pravidelnou dopravu, a to jak z hlediska použitých vozidel, tak z hlediska zpoždění pravidelných vlaků. Není bohužel v našich silách zajistit větší množství moderních lůžkových vozů, a pokud bude někdo chtít odjet v osm hodin ráno v pracovní den z pražského hlavního nádraží, nabí-“

neme mu alternativu v podobě jiného času či jiného nádraží.“

Velmi často si speciální vlaky objednávají společnosti, které potřebují odvézt své pracovníky na firemní akci nebo teambuilding. Je to výhodné ve všech směrech. Pokud se jedná o akci pro tisíce lidí, nejde využít pravidelné spoje, protože takové množství cestujících navíc běžné linky nepoběrou. Zároveň si firma může speciální vlak vyzdobit nebo si ho pojmenovat, a toto jméno se pak dostane i na odjezdové tabule.

Nabízí se také použití konferenčního či společenského vozu. Hodí se pro raut, společnou zábavu, hudební produkci či pracovní jednání. A můžete se vydat i za hranice, ČD dokážou zařídit vlak do Polska, Německa, Rakouska, Slovenska, Maďarska či Slovinska.

OD TISÍCOVEK PO MILIONY

A na kolik objednaní speciálního vlaku vyjde? „Každou poptávku kalkulujeme individuálně. U speciálního vlaku je

nejmenším a neekonomičtější vozidlem, které máme k dispozici, motorový vůz řady 810 s kapacitou padesát míst či jednotka RegioNova s kapacitou osmdesát míst. Takový vlak vyjde orientačně na patnáct až dvacet tisíc korun,“ vyjmenovává Elen Mátěová.

Poněkud dražší bude objednávka společenského nebo jídelního vozu, protože ty musí táhnout „velká“ lokomotiva. Na druhou stranu – na tratích, kde jezdí klasické soupravy tažené lokomotivou, se vůz může připojit k některému z pravidelných spojů. Nevýhodou je nutnost respektovat jejich časové polohy, výhodou je samozřejmě výrazně nižší cena. ■

CHCETE SVŮJ VLASTNÍ SPECIÁLNÍ VLAK?

Cestu po České republice je nutno objednat nejpozději 14 dnů před termínem jízdy, cestu do zahraničí 30 dnů před termínem jízdy. V poptávce uveďte přibližný počet cestujících, výchozí a cílovou železniční stanici, přibližný čas odjezdu či příjezdu, požadavek na zastavení vlaku pro nástup a výstup cestujících, případně i počet a typ požadovaných vozů. Pošlete zprávu na specialtraincd@gr.cd.cz nebo obchod@gr.cd.cz nebo zavolejte na tel. 725 189 467, 725 539 538.

Proměňte ČD Body v jedinečné zážitky

Cestujete vlaky Českých drah? Pak se vám vyplatí aktivovat věrnostní program ČD Body. Nasbírané body můžete proměnit za atraktivní odměny – například slevy do muzeí či školy čepování piva.

Jak to funguje? Po registraci do programu sbíráte body za každý nákup jízdenek v e-shopu Českých drah. Body se vám automaticky přičtou na osobní účet ihned po zaplacení. Aktuální stav bodů můžete kdykoli zkontrolovat, a jakmile jich nasbíráte dost, jednoduše si v záložce Věrnostní program v e-shopu ČD vyberete odměnu. Stačí kliknout na tlačítko Vybrat odměnu – a je to.

ZAŽIJTE UMĚNÍ S FENOMÉNEM ILUZE

Nechte se okouzlit uměním optické iluze a získejte jednu vstupenku zdarma k jedné zakoupené vstupence za 50 ČD Bodů. Vítejte v IAM – Illusion Art Museum, kde se setkává umění s fenoménem iluze! Toto muzeum v centru Prahy je domovem nejúžasnějších děl iluzivní tvorby a trick-artu. Prozkoumejte svět, kde realita a fikce splývají a každý expozitát skrývá tajemství. www.iamprague.eu

50
ČD BODŮ

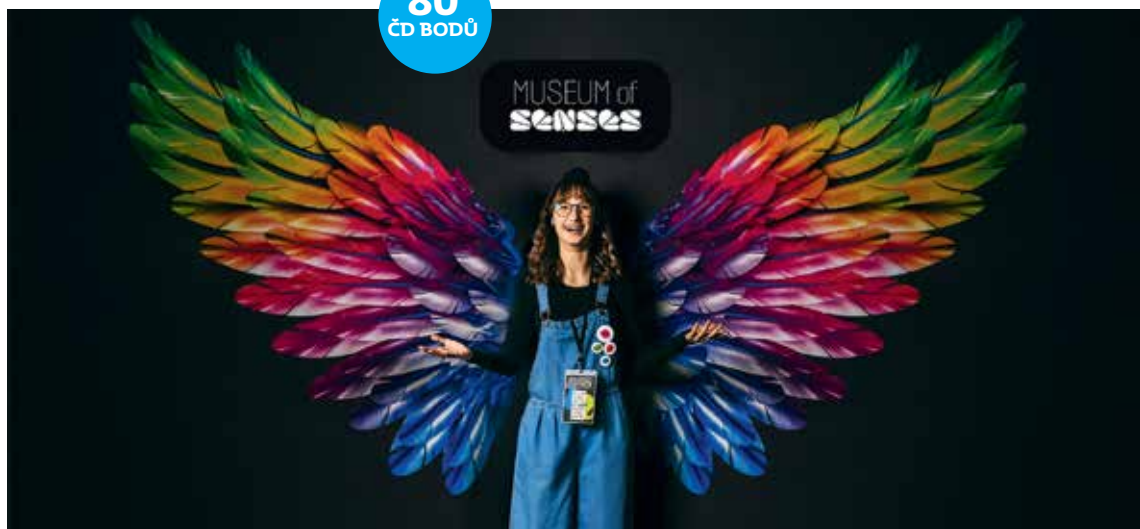
TVOJE SMYSLY TI LŽOU. A MY TO MILUJEME

V Muzeu smyslů v centru Prahy vás čeká svět, kde realita ztrácí pevnou půdu pod nohama. Zrcadla klamou, tunely se točí, místnosti se obrací vzhůru nohama a vy jste uprostřed všeho. Zažijete zde insta-friendly zážitky, které vás rozesmějí, překvapí a donutí přemýšlet. Ideální pro páry, rodiny, školy i partu kamarádů. Za 80 ČD Bodů získáte k jedné zakoupené vstupence jednu dětskou vstupenku zdarma.

www.museumofsenses.cz

80
ČD BODŮ

**50
ČD BODŮ**

STAŇTE SE MOZARTEM!

Čeká vás zábava, zážitky, hudba i nejmodernější technologie. Mozartovo interaktivní muzeum je jedinečný prostor v historickém centru Prahy. Nabízí hravou a poučnou výstavu pro návštěvníky všech věkových kategorií. Díky nejmodernějším technologiím tu objevíte svět geniálního skladatele a možná i vlastní hudební talent. Nově nahraná hudba, Mozartův průvodní hlas, krátké filmy, modely, virtuální realita, odborné texty nebo malby na stěnách – to vše vám představí Wolfganga Amadea Mozarta. I zde platí, že za 50 ČD Bodů získáte k jedné zakoupené vstupence jednu další vstupenku zdarma.

www.mozartmuseum.cz

NAČEPUJTE SI HLADINKU, ŠNYT I MLÍKO

Vstupte do světa Pilsner Urquell v The Original Beer Experience! Pokud chcete posunout svoje pivní znalosti na další úroveň, zkuste Školu čepování v Praze a zjistíte, co všechno stojí za dokonale načepovaným půllitrem. Během této hodiny vás mistři výčepní naučí, jak různé styly čepování ovlivňují chuť a proč je pěna klíčem k dokonalému pivu. Sami si zkusíte načepovat hladinku, šnyt i mlíko. A co víc? Co si načepujete, to si taky vypijete – a ještě si domů odnesete certifikát výčepního spolu s personalizovaným dárkem. Za 50 ČD Bodů získáte slevu 10% na Školu čepování v Praze.

www.pilsnerexperience.com

**50
ČD BODŮ**

**70
ČD BODŮ**

TISÍČ LET VÝTVARNÉ KULTURY

Muzeum umění Olomouc spojuje v jedné instituci díla starých mistrů v Arcidiecézním muzeu se současnými trendy v Muzeu moderního umění. Jediná vstupenka, ke které za 70 ČD Bodů získáte druhou zdarma, vám umožní zhlédnout poklady olomoucké arcidiecéze, vstoupit do základů bývalého Olomouckého hradu a v letní sezoně navštívit románský palác biskupa Jindřicha Zdíka. V Muzeu umění se také můžete kochat obrazy, sochami, grafikami, fotografiemi či užitym uměním tvůrců 20. a 21. století. www.muo.cz

PŘEHLÍDKA SLOVENSKÉHO DIVADLA V PRAZE

Milujete slovenštinu, silné příběhy a herecké výkony, které vás pohltnou? Zář 2025 bude v Divadle Bez zábradlí patřit těm nejlepším slovenským inscenacím a hercům, které znáte z televizních obrazovek a divadelních rolí. Za 70 ČD Bodů si můžete pořídit jednu vstupenku zdarma k jedné zakoupené vstupence. Čekají vás představení Příběh duchov Divadla Komédie, Sklenený zverinec Divadla Aréna či Halpern a Johnson Divadla Astorka.

www.bezzabradli.cz

**70
ČD BODŮ**

Vychytávky z apky: Plánky stanic

Přehledné jízdní řády, informace o zpoždění i řada praktických vychytávek, které vám zpříjemní cestu. To je naše aplikace **Můj vlak**. Nově nabízí plánky stanic, díky kterým na nádražích nezabloudíte.

Ukazují nástupiště, podchody, výtahy, eskalátory, čekárny, pokladny, restaurace, úschovny zavazadel a další služby. Snáze tak najdete cestu například z nástupiště na stanici MHD nebo k parkovišti.

PROČ JE TO DŮLEŽITÉ?

Plánky výrazně zkracují dobu orientace ve stanici, což ocení zejména cestující s těžkými zavazadly, rodiče s kočárky, lidé s omezenou mobilitou nebo ti, kdo spěchají na přestup. Funkce je přístupná přímo při zobrazení vyhledávaného vlakového spoje (kliknutím na název počáteční, přestupní, či cílové stanice), případně v seznamu stanic (ať už v aplikaci **Můj vlak**, či na webu <https://www.cd.cz/stanice>). V mobilu se dá pláněk pohodlně přiblížovat, posouvat nebo uložit na doma. Součástí jsou i piktogramy, které pomáhají rychle najít

důležité služby. Aktuálně jsme zveřejnili 160 plánek stanic a další budou postupně přibývat.

CELÁ CESTA V JEDNÉ APLIKACI

Aplikace **Můj vlak** také umožňuje kromě dosavadních tarifů IDS JMK, IDPK, IDZK a ODIS nákup integrovaných jízdenek pro více krajů – od prosince 2024 pro Dopravu Ústeckého kraje (DÚK), od dubna 2025 pro Integrovaný dopravní systém Olomouckého kraje (IDSOK) a od července 2025 pro Veřejnou dopravu Vysočiny (VDV). Jízdenky jsou v nabídce vždy pro vlak, DÚK a IDSOK umožňuje i nabídku autobusů a MHD, lze tedy koupit jízdenku IDS na celou trasu. Jsou vázané na mobilní zařízení a zobrazují se jako QR/2D kód přímo v aplikaci. ■

100 000

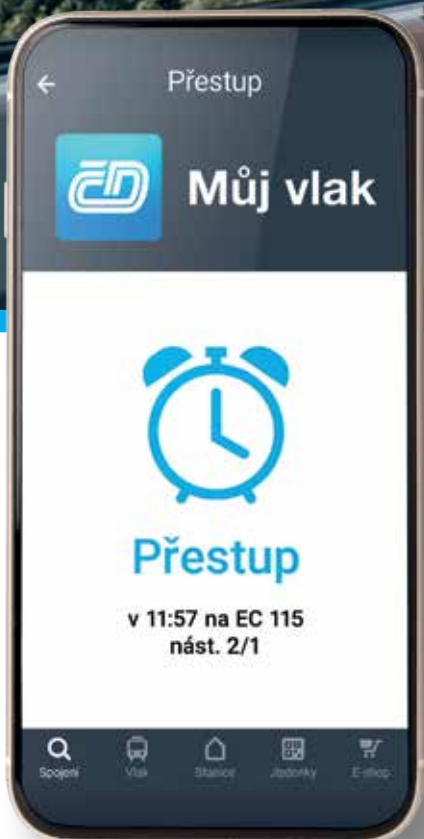
uživatelů využije aplikaci **Můj vlak** za jeden den

500 000

zobrazení stránek v aplikaci **Můj vlak** za jeden den

800 000

otevření aplikace **Můj vlak** za jeden den

Kdy přestoupit?

Upozorní vás včas
apka Můj vlak.

Milujeme vlaky.
Zamilujte si je taky.
www.cd.cz/mujvlak

České dráhy
Moderně a spolehlivě

České dráhy pomáhají S vozíky do Alp

Když se na pražském hlavním nádraží v hluboké noci schází na dvě desítky dobrodruhů z Jedličkova ústavu a škol, začíná jeden z těch výletů, co mění životy. Nejen dětem, ale i těm, kteří jim tuto cestu umožní.

Text a foto: Martin Bitman

Je temná noc a někteří nedočkavci jsou na nádraží s hodinovým předstihem. Skupina 21 účastníků z „Jedle“ vyráží na cestu do Slovinska. Vlaková kombinace přes Graz a Lublaň nás zavede až do Lesce-Bled. Samotná jízda je zážitkem – děti se snaží usnout, ale vzrušení vítězí.

PŘESUN VE VLAKU

V Grazu přichází jedno z největších dobrodružství – přesun vozíčkářů, kdy nás personál ÖBB rozdělí kvůli nevhodnému kupé. Běháme mezi vagony s taškami, ale všichni to zvládají s úsměvem. Po příjezdu do Lesce nás mikrobus převezde do Sela pri Bledu, kde máme na úpatí Triglavského národního parku základnu.

Další den nás čeká celodenní výlet do Postojenské jeskyně. Cesta vlakem zahrnuje přesuny mezi nádražími, změny nástupišť a nefungující plošiny, ale díky ochotným lidem vše zvládáme. V poledne vstupujeme do podzemního světa – jízda vláčkem a procházka jeskyněmi jsou pro nás nezapomenutelným zážitkem.

DĚKUJEME!

Velké díky patří zaměstnancům Českých drah, ÖBB, Slovinských železnic, Jeskyni Postojna, lanovému centru Vogel, akvaparku v Bohinji, farmě Mulej, Bledtours a všem laskavým dárcům za finanční podporu.

PÁRKY NA VRCHOLU HORY

Sobota je pohodovější. Po snídani míříme dodávkami k Bohinjskému jezeru. Lanovka nás vyveze na Rjavu skalu s dechberoucím výhledem na Triglav. Na vrcholu vaříme párký, užíváme si panoramata a cestou zpět relaxujeme v místním bazénu. V neděli ráno balíme a po domácí snídani míříme zpět na nádraží. Vlak INT 214 není bezbariérový, ale náš sehraný tým zvládne během pár minut naložit pět vozíčkářů a pětadvacet zavazadel.

ŠŤASTNÉ DĚTI DOMA

Ve Vídni přestupujeme na Railjet Vindobona, kde nás čeká komfortní servis včetně mobilní plošiny a bezbariérového WC. Cesta rychle ubíhá a ve 21.15 v Praze předáváme unavené, ale šťastné děti rodičům. ■

VÝHODY ČEDÉSu:

- příspěvek na studium 1 500 Kč měsíčně
- příspěvek na učební obor elektro nebo strojní zaměření 1 000 Kč měsíčně
- příspěvek na jízdné na ČD Kredit 500 Kč měsíčně
- příspěvek za dobrý prospěch za každé pololetí 1 500 Kč
- příspěvek za nástup k ČD 50 000 Kč
- odborná praxe a výcvik v provozech ČD
- brigády a odborný růst během studia
- jisté pracovní uplatnění

Více informací najdete na www.mojedraha.cz.
V případě dotazů kontaktujte Věru Nadějovou na stipendium@gr.cd.cz, tel. 725 507 790.

Přidej se do Stipendijního programu ČÉDés

Studuješ školu s technickým či dopravním zaměřením? Zajímá tě svět železnice a uvažuješ o práci v tomto oboru? Pošli přihlášku kdykoliv v průběhu roku a staň se stipendistou ČÉDés.

ČÉDés mi otevře možnosti získávat zkušenosti a zajistí práci, kterou chci dělat.
VOJTA

Text: Věra Nadějová, gestor Stipendijního programu ČÉDés
Foto: archiv ČD

Stipendijní program ČÉDés podporuje žáky středních škol, kteří studují technicky či dopravně zaměřený obor a láká je některá profese v oblasti železniční kolejové dopravy.

ZÍSKÁVÁNÍ ZKUŠENOSTÍ

Nabídku jsme rozšířili pro učební obory elektro a strojního zaměření. Zkušenosti získají žáci během odborného výcviku na pracovištích údržby kolejových vozidel

a po škole nastupují na pozice elektromechanik či mechanik kolejových vozidel.

Žáci maturitních oborů se na svoji budoucí profesi připravují během odborné praxe na pracovištích

Při- jde mi super dostávat příspěvek na studium a na jízdné a mít brigádu v oboru v průběhu studia.

TOBIAS

zákaznického personálu (vlakvedoucí, osobní pokladní), na stanovišti strojvedoucího či v servisu kolejových vozidel.

ČÉDÉS TEAM

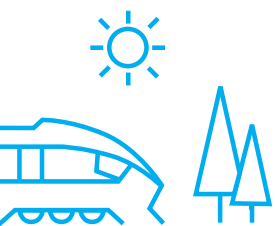
Staň se jako stipendista součástí našeho ČÉDés teamu a spolupracuj při propagaci ČD (dny železnice, dny otevřených dveří, veletrhy a další eventy). Buď součástí zajímavých událostí a přivydělej si.

Chci se stát strojvedoucím a je skvělé, že s vámi budoucí zaměstnavatel už dopředu počítá.

FRANTIŠEK

ČÉDÉS AKADEMIE

Stipendisté poznávají svět železnice zblízka. Setkáš se s našimi odborníky v rámci workshopů a dozvíš se spoustu novinek. ■

Roztočte vír podzimních zážitků

Hledáte inspiraci, kde si užít barvy podzimu? V aplikaci Vlakem na výlet najdete tipy nejen na túry, ale také na výstavy a další akce, které vám zpříjemní i sychravé dny.

FOTO: VLADIMÍR KVA NOVOTNÝ

NA KOLE ZA JOSEFEM LADOU

Stejně jako Ladovy obrazy i podzim začíná hrát všemi barvami. Vyrazte na výlet do míst, která inspirovala jednoho z našich nejznámějších malířů. Začněte v Říčanech a jeďte směrem na jih. Kousek za Mnichovicemi narazíte na vesničku Hrusice, rodiště Josefa Lady. V obci můžete navštívit jeho památník a občerstvit se v místní restauraci. Pokračujte přes Senohraby ke zřícenině hradu Zlenice a dále podél řeky Sázavy do cílové stanice v Čerčanech.

Nejbližší stanice:
Říčany

LUCY A SELAM NA VÝLETĚ V PRAZE!

Neproměškejte jedinečnou příležitost setkat se s legendami pravěku. Až z daleké Etiopie přicestovaly do Prahy fosilie Lucy a Selam, slavné předchůdkyně člověka staré přes tři miliony let.

Od 25. srpna do 23. října je najdete v úvodním sále nové expozice Lidé a jejich předci v Historické budově Národního muzea. Lucy, která žila před 3,2 milionu let, a o něco starší Selam jsou nejceněnějšími předměty národního kulturního dědictví Etiopie a jejich zapůjčení je výsledkem unikátní mezinárodní spolupráce.

Nejbližší stanice:
Praha hl. n.

OTEVŘENÉ SKLEPY NA BZENECKU

Milovníci dobrého vína by si neměli nechat ujít Festival otevřených sklepů – Podzim na Bzenecku, který se uskuteční poslední říjnový víkend (25. a 26. 10.). VBzenci, Vracové, ve Vlkošských búdách a v Kyjově můžete ochutnat vína od 31 nejlepších vinařů v regionu. S jízdenkou ČD získáte 20% slevu na vstupenku zakoupenou na místě. Tyto vstupenky je třeba předem rezervovat na www.otevrenesklepy.cz.

Nejbližší stanice:
Bzenec

Za každý výlet
získáte
ČDBody

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

PO STOPÁCH TĚŠÍNSKÉ TRAMVAJE

O bjeďte Těšín jinak a vydejte se po stopách historické tramvaje, která jezdila v letech 1911–1921. Čeká vás replika tramvajového vozu, infopanely, fotopoint i kulinární stezka se 17 podniky, které stojí za to navštívit. Cestou se určitě zastavte v kavárně Avion. Ze střešní terasy se nabízí výhled na řeku Olši (Olzu) a Zámecký vrch s Piastovskou věží a rotundou sv. Mikuláše. První informační tabuli s plánkem trasy najdete přímo před nádražím v Českém Těšíně.

Nejbližší stanice:
Český Těšín

MORA SLAVÍ 200 LET I NA NÁRODNÍM DNI ŽELEZNICE

Tradici český výrobce kuchyňských spotřebičů MORA letos slaví neuvěřitelných 200 let a výročí oslaví také s návštěvníky Národního dne železnice 20. září v Nymburce. Hostesky MORA budou na akci rozdávat návštěvníkům dárkové předměty a zájemci si navíc budou moci zasoutěžit o mikrovlnné trouby. U stánku bude na děti čekat spousta her a zábavných soutěžních úkolů. Oslavte 200 let tradice a přijďte si užít den plný zážitků!

Nejbližší stanice:
Nymburk hl. n.

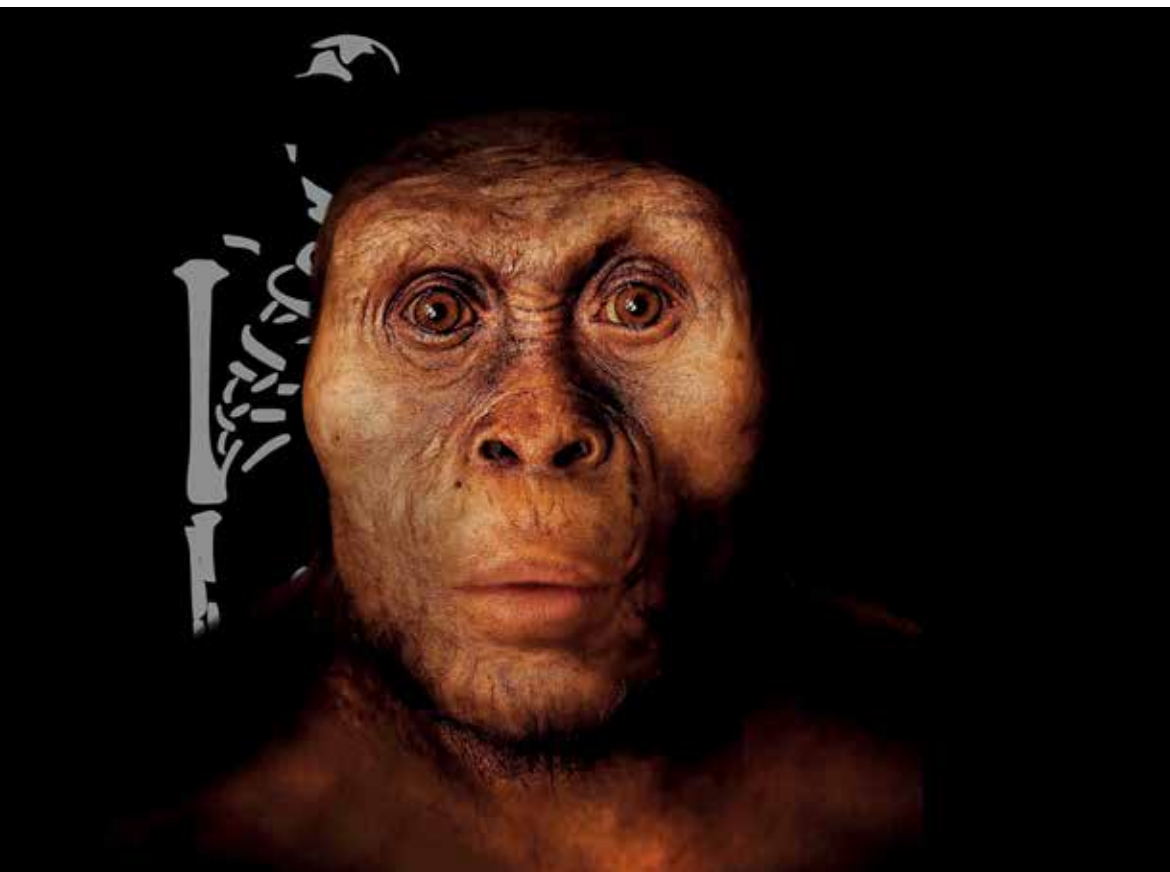

FOTO: © PATRYK KOSMIDER / DREAMTIME.COM

NEDOBYTNÝ HRAD MALBORK

Chystáte se na výlet do Polska? Do svých výletních plánů zahrňte i návštěvu hradu Malbork. Jednu z nejmocnějších pevností v Evropě nechali vybudovat křižáci, tedy příslušníci řádu německých rytířů. Malbork byl dokonce sídlem velmistra řádu. Později patřil k rezidencím polských králů. Dnes si na hradě můžete prohlédnout působivé interiéry i zajímavé expozice o historii hradu. K dispozici je i český audioprůvodce. Vstupenky si raději kupte předem online.

Nejbližší stanice:
Malbork

DO DRÁŽĐAN NA NÁKUPY

Pokud vám udělá větší radost koupě parádního oblečení za skvělou cenu než prohlídka sebekrásnější památky, vydejte se s námi do Drážďan. Už na drážďanském hlavním nádraží objevíte spoustu obchodů. Další eura můžete utratit v obchodních domech na Prager Strasse a náměstí Altmarkt. Největším nákupním centrem v saské metropoli je Elbepark ve čtvrti Mickten. Oblíbené prodejní neděle (Verkaufsoffene Sonntage) se letos v Drážďanech konají ještě 30. listopadu a 14. prosince.

Nejbližší stanice:
Dresden Hbf

FOTO: SYLVIO DITTRICH (DMLBY)

FOTO: © MAREK MIHULIA / DREAMTIME.COM

VÍDEŇSKÁ ZOO LÁKÁ NA PANDY

Nejstarší a jednu z nejhezčích zoologických zahrad na světě najdete ve Vídni u zámku Schönbrunn. K jejím hlavním lákadlům patří dvě vzácné pandy velké – černo-bílá dáma Lan Yun a samec He Feng. Ve vídeňské zoo žije na 8 500 zvířat více než 700 druhů. Navštívit můžete třeba několikapatrový skleník s tropickým deštým pralesem, pavilon akvárií a terárií, poláríum s tuleni, tučňáky a podvodním tunelem i sousedící polární dům, kde lze sledovat potápění ledních medvědů.

Nejbližší stanice:
Wien Hbf

NEJVĚTŠÍ ŽELEZNIČNÍ EXPOZICE V ČR

Výlety za historií železnice

Navštivte naše muzeum v Lužné u Rakovníka a zažijte na vlastní kůži jedinečnou atmosféru nostalgické kolejové dopravy.

Těšit se můžete na

- pravidelné tematické akce a jízdy zvláštních vlaků
- největší sbírku parních lokomotiv
- motorové lokomotivy a vozy
- historické osobní a nákladní vozy
- salonní vůz T. G. Masaryka
- modelové kolejiště
- expozice zabezpečovací a sdělovací techniky

Sezona 2025

PLÁNOVANÉ AKCE

- **NOVINKA**
6. září, 4. a 5. října – Historický motorový vlak z Prahy do Lužné a zpět
- **6. a 7. září** – Párou kolem ČD Muzea
- **4. a 5. října** – SETKÁNÍ MOTOROVÝCH LOKOMOTIV (ROSNIČKY, KARKULKY, PILŠTYKY)
- **25. a 26. října** – Ukončení sezony, Párou kolem ČD Muzea
- **6. prosince** – Mikuláš v ČD Muzeu

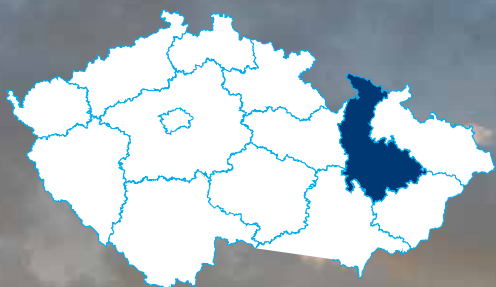
Změny vyhrazeny, aktuální informace na našem webu.

DALŠÍ INFORMACE

www.cdnostalgie.cz

Olomoucko

Monumentální barokní
sloup Nejsvětější Trojice
na Horním náměstí je
největší památkou svého
druhu v Česku. A to je
jen začátek toho, co
na vás na výletě vlakem
po Olomoucku čeká.

Olomouc: město věží, parků a zážitků

Olomouc není město, které by se snažilo zaujmout za každou cenu. Ona to prostě umí. S elegancí vám nabídne staletí historie, unikátní orloj, výhledy z věží i podzimní parky, kde čas plyne jinak. Přidejte univerzitní atmosféru, pestrý kulturní program, možnost odpočinku i dobré jídlo a máte cíl, který si zaslouží nejen zastávku, ale třeba i prodloužený víkend. Vlakem jste tam rychle, pohodlně a přímo v centru dění.

Text: Michaela Matějková
Foto: Infocentrum Olomouc EU

Srdcem Olomouce je rozlehlé Horní náměstí se sloupem Nejsvětější Trojice, památkou UNESCO, která patří k největším barokním sousoším ve střední Evropě. Kousek od něj najdete orloj, jediný svého druhu, s mozaikovým ciferníkem a socialistickými postavami místo apoštolů. Každý den v poledne přiláká zvědavce i fotografy.

Jen pár kroků dál se tyčí katedrála sv. Václava, jejíž věž dosahuje úctyhodné výšky sta metrů. Z ochozu se otvírá panoramatický výhled na město i krajinu Hané. Milovníci klidu ocení parkový okruh s dlouhými alejemi, třeba Smetanovy a Čechovy sady, které na podzim září žlutými a rudými odstíny.

KULTURA A ZÁŽITKY

Na podzim Olomouc žije i kulturně. Podzimní festival duchovní hudby od 21. září rozeznívá chrámové prostory, zatímco ožívá také divadelní sezona v Moravském divadle, která přináší činohru, balet i operu či inscenace pro děti. Ať už přijedete na den, nebo celý víkend, vše je v pěší vzdálenosti nebo pár minut tramvaj od hlavního nádraží.

UBYTOVÁNÍ A CHUTĚ HANĚ

Jestliže plánujete návštěvu s přespáním, v Olomouci najdete celou řadu možností stylového ubytování, ať už v hotelech s wellness zónou, romantických penzionech, nebo apartmánech v historických domech.

A na své si přijdou i milovníci jídla, dobré kávy a chuťových zážitků. Olomouc se stala výraznou gastro destinací, která vás překvapí kvalitou, nápaditostí i pestrostí podniků. Skvělé bistro, výběrová káva, naturální vína nebo sladká tečka? Tady si vybere opravdu každý. Jedním z nejzajímavějších míst je Ztracená ulice. Nenápadná, krátká ulička v centru, která skrývá nebyvalou koncentraci podniků. Na pár desítkách metrů tu ochutnáte espresso v Traffic Coffee nebo Concept Coffee, osvěžíte se zmrzlinou z Tomivo Gelato, zakousnete hranolky z Faency Fries nebo navštívíte čokoládové království Chocolaterie. Ztracená je živoucím důkazem toho, že i malý prostor může nabídnout velký zážitek. Každý podnik tu má osobitý styl a dohromady vytvářejí výjimečnou atmosféru, která láká k objevování.

KAM ZA MĚSTO?

Pokud zatoužíte po výletu do okolí, zamiřte třeba na Svatý Kopeček, odkud se nabízí krásné výhledy na podzimní krajinu. Přímo u baziliky najdete i Zoo Olomouc, ideální cíl pro rodinný výlet. Milovníky přírody potěší Litovelské Pomoraví a jeho lužní lesy, cyklostezky a říční meandry, jen pár kilometrů od města. I sem vás doveze vlak. ■

KALENDÁŘ AKCÍ

28. září – 31. října

Zoo Olomouc

MĚSÍC ROZHLEDEN

Zábavná soutěž s kvízovými otázkami vás provede po schodišti vyhlídkové věže v rámci celorepublikového Měsíce věží a rozhleden.

20. září 2025

Long Story Short

FOOD FESTIVAL –

(NE)SOUBOJ RESTAURACÍ

Těšit se můžete na kuchaře z Pohlreichovy show i známé podniky z celé ČR a ochutnávky české, asijské, italské i americké kuchyně.

1. – 30. listopadu

různé lokace ve městě

OLOMOUC DESIGN DAYS

Festival současného designu a vizuální kultury proměňuje Olomouc v místo inspirace a nápaditých instalací.

6. listopadu 2025 – 12. dubna 2026

Muzeum moderního umění Olomouc

KVARKY A ŠKVARKY

Rozsáhlá výstava mapuje olomouckou výtvarnou scénu let 1990–2020 ve volném i užitém umění, architektuře a kulturních institucích.

VLAKEM DO OLOMOUCE

Olomouc je významným železničním uzlem na koridorové trati Praha – Přerov – Ostrava. Kromě toho zde vede i několik regionálních tratí, například do Uničova, Šumperka nebo Prostějova. Z Prahy sem dojedete vlakem SC Pendolino za 2 hodiny 8 minut. Pro cestu z Brna využijte přímý rychlík (1 hodina 32 minut), z Ostravy trvá cesta necelou hodinu.

Sedačková lanovka v Koutech nad Desnou

Údolím Desné od historické papírny k unikátní elektrárně

Osou putování údolím říčky Desná je železniční trať 291 ze Šumperka do Koutů nad Desnou, dlouhá 29 kilometrů. Nabízí řadu variant trasy nejen pro pěší, ale i pro cyklisty, s výběrem pozoruhodných míst, nabídkou ubytování v malých penzionech i s možností popojet mezi některými zastávkami vlakem nebo na kole, třeba z půjčovny ČD v Zábřehu nebo Šumperku.

Text a foto: Břetislav Koč

Od hlavní tratě odbočuje trať do Šumperka v Zábřehu, kde má hned před nádražím památník legendární cestovatel, dobrodruh, obchodník, polárník i eskymácký náčelník Jan Eskymo Welzl. Ten odtud vyjžděl za arktickými dobrodružstvími. Sochu z pískovce s pózou Welzla podle autentické dobové fotografie vytvořil Stanislav Lach z Olomouce. V Zábřehu je necelé dva kilometry od nádraží i muzeum, kde je dobrodruhovi věnována samostatná expozice.

PO POVODNI VSTALA Z MRTVÝCH

I samotná trať mezi Šumperkem a Kouty nad Desnou má svou historii. Roku 1997 postihla údolí Desné povodeň, která smetla a zničila vše, co jí stálo v cestě, trať na ně-

kolika místech podemlela, odnesla mosty, roztrhla a zkroutila koleje a na jiných místech je pohřbila pod vrstvou balvanů. Prakticky byla na odpis. Obce kolem tratě se však s uvažováním zrušení tratě nesmířily, založily Svazek obcí údolí Desné, trať opravily, staly se jejími vlastníky a roku 2005 ji zprovoznily s názvem Železnice Desná. Roku 2015 byla elektrifikována. Kromě regionálních spojů až na konečnou jezdí přímé vlaky z Nezamyslic, Olomouce i Brna.

57 km

DĚLKA TRASY

Ruční papírna
ve Velkých Losinách

Oběžné kolo
Francisovy turbíny
před přečerpávací
elektrárnou Dlouhé
stráně

PERLA CELÉHO ÚDOLÍ

U první zastávky za Šumperkem (Vikýřovice u penzionu) lze navštívit Muzeum silnic v objektu (pravděpodobně sýpce) bývalého Krenišovského hospodářského dvora. Najdeme zde stálou expozici mostů, v exteriéru jsou pak zaparkována historická nákladní auta s mechanismy pro údržbu silnic. Symbolem muzea je dobový parní válec pro ztuhnutí opravovacích silnic.

Velké Losiny nabízí doslova pro každého něco. Vedle zámku je to také areál lázní s rozlehlým parkem. Nejznámějším objektem v obci je historická papírna z konce 16. století s živým provozem ruční výroby papíru. Ten si mohou návštěvníci také sami vyrobit.

VELKOLEPĚ DLOUHÉ STRÁNĚ

Konečná stanice Železnice Desná je výchozíštěm do 1,2 km vzdáleného celoročního sportovního areálu. Sedačková lanovka vás odtud vyveze (v letní sezoně třeba i s koly, v zimě s lyžemi) o 270 metrů výš, k výchozímu turistických tras. Červeně značená cesta stoupá k unikátní horní nádrži

přečerpávací hydroelektrárny Dlouhé stráně v nadmořské výšce 1 350 metrů. Elektrárna je ukrytá v masivu hory o 525 výškových metrů níž a využívá tak energetického potenciálu vody v čase špičkové spotřeby, a naopak v čase „přebytků“ elektrické energie v síti čerpají její turbíny vodu do horní nádrže. Je vybavená dvěma Francisovými turbínami s výkonem po 325 MW a stala se jedním ze sedmi divů Česka.

K přečerpávací elektrárně vede tunel, kterým lze projít. Je to možné jen s rezervací při skupinových prohlídkách organizovaných turistickým informačním centrem v Koutech nad Desnou. ■

www.dlouhe-strane.cz

Za tuto trasu
získáte

20
ČBodů

v aplikaci
Vlakem na výlet

VLAKEM DO ZÁBŘEHU NA MORAVĚ

→ **Z Prahy / Olomouce / Ostravy**

Přímými vlaky EC, IC, Railjet

→ **Z Brna**

Přímým rychlíkem nebo vlaky EC, IC, Railjet s přestupem v České Třebové

A DOMA TO ZNÁTE?
NaCestu
Rubrika vznikla ve spolupráci s časopisem NaCestu.

Kladivo na čarodějnice

Film režiséra Otakara Vávry byl natočen v roce 1969 podle románu Václava Kaplického a významně se zapsal do dějin zámku Velké Losiny. Zobrazuje čarodějnické procesy, jež na losinském panství a na Šumpersku v letech 1678–1692 skutečně probíhaly. Inkvizice tady poslala na smrt 56 lidí.

Text: Markéta Volfová

Foto: Kladivo na čarodějnice (1969, režisér: Otakar Vávra) © SFK / Zdroj: NFA + Wikimedia.cz

Tragické osudy lidí, již čelili strachu, zastrašování, mučení a často končili na hranici, jsou rozpoznatelnou paralelou politických procesů v 50. letech minulého století, které v době natáčení vycházely najevo. Není tedy divu, že byl film promítán jen krátce a brzy se dočkal normalizační stopky. Na televizní obrazovky se dostal až po roce 1989.

LŮNO ŽENY JE BRÁNA DO PEKLA

Děj filmu začíná v roce 1680. Mladý farář z touhy po majetku a uznání obviní žebračku Marynu, že ukradla posvě-

cenou hostii a chtěla ji zneužít k čarodějnickým praktikám. Přestože šlo o lež, byla mučena a zastrašována a nakonec donucena přiznat styky s ďáblem a obvinít další lidi.

Hlavní postavou procesů je inkvizitor Boblig (Vladimír Šmeral), jenž se svým pomocníkem Ignácem (Josef Kemr) vyslýchá a mučí desítky nevinných občanů s cílem obohatit se a získat moc.

ROZSUDEK: SPOLČENÍ S ĎÁBLEM

Jeho brutální řádění schvaluje i hraběnka de Galle (Blanka Waleská). Jediným zastáncem nevinných je děkan Lautner (Elo Romančík), který se nebojí veřejně říkat pravdu. Nakonec však i on sám končí v žaláři a pod tíhou mučení zlomený muž říká, co po něm inkvizitoři žádají. Lautner a mnoho dalších lidí jsou obviněni ze spolčení s ďáblem a popraveni.

Československo,
1969, 103 minut
Režie:
Otakar Vávra
Scénář:
Otakar Vávra,
Ester Krumbachová
Hrají:
Vladimír Šmeral,
Elo Romančík,
Josef Kemr,
Soňa Valentová,
Blanka Waleská,
Lola Skrbková a další

ČSFD
88 %

LOSINSKÝ ZÁMEK

Veřejnosti je přístupný a nabízí dva prohlídkové okruhy.
Kromě prohlídek se na zámku konají i kulturní a společenské akce.

VLAKEM DO STANICE VELKÉ LOSINY ZÁMEK

→ **Z Prahy**

Vlakem EC, IC, Railjet do Zábřehu na Moravě
a dále osobním vlakem

→ **Z Olomouce**

Přímým regionálním spojem
nebo osobním vlakem

KULTURNÍ PAMÁTKA A RÁJ FILMAŘŮ

Natáčení filmu Kladivo na čarodějnice probíhalo na jaře roku 1969 v exteriérech i interiérech zámku Velké Losiny, kde se nacházel i soudní sál. Jednalo se tedy o autentická místa, jež byla v 17. století skutečně svědkem procesů.

Zámek Velké Losiny se nachází ve stejnojmenné obci v šum-perském okrese a na místě někdejší středověké tvrze jej dal vybudovat Jan ml. ze Žerotína. Zároveň byly zvelebeny místní lázně, o jejichž léčivých pramenech je zmínka již z roku 1562.

Celý zámecký komplex prošel během staletí četnými stavebními úpravami, až do současné známé podoby. Od roku 1945 je majetkem státu. Areál zámku je památkově chráněný a v roce 1995 byl prohlášen národní kulturní památkou. Jeho správu zajišťuje Národní památkový ústav.

Kromě zmíněného filmu se stal zámek kulisami k natáčení mnoha filmů a pohádek, namátkou jmenujme Putování J. A. Komenského, O poklad Anežky České, O králi Ječmínkovi, Jan Hus – Cesta bez návratu. ■

Kam v Olomouci za kávou, vínem i chutí

Olomoucká gastro scéna má šmrnc i odvalu. Míchá lokální suroviny s mezinárodními vlivy, výběrovou kávu s poctivým vínem, snídaňové bistro s fine diningem. Ať přijíždíte za památkami, nebo přestupujete dál, vyplatí se zde zdržet alespoň na šálek nebo sklenku.

CAFÉ PIKOLA

Malý, ale výjimečný espressobar v Ostružnické 30 a nově i větší zázemí v „Sedmičce“ na Sokolské 586/7. Káva pochází z českých i zahraničních pražírén a připravuje se na špičkových strojích La Marzocco a Mahlkönig. O víkendech tu pečou čerstvé koláče, přes den servírují domácí limonády. Obě pobočky propojuje přátelský baristický tým a cit pro detail. Ideální na rychlý shot před výletem i na pomalejší pauzu u šálku.

Ostružnická 30
a Sokolská 586/7, Olomouc

VINÁRNA NA BŘEHU RHÔNY

Autentická francouzská vinárna s unikátním samoobslužným systémem, víno si sami načepujete přímo ze sudu. Nabídka zahrnuje několik desítek druhů vín z údolí Rhône a dalších oblastí Francie. Interiér v památkově chráněném domě s výhledem na radnici je útulný a vyladěný do posledního detailu. K vínu tu dostanete i francouzské delikatesy jako sýry, klobásky nebo quiche. Místo na romantický večer i nenucenou ochutnávku. Velkým lákadlem podzimních sychravých dnů je otevřený krb, který v tomto období dokonale dotváří atmosféru francouzského venkova.

Ztracená 4, Olomouc

BISTRO PAULUS

Moderní kantýna v přízemí Envelopa Office Center pod vedením týmu michelinského šéfkuchaře Romana Pauluse. Každý den tu najdete polední nabídku včetně jídel z grilu, těstovin, salátů, polévek a domácích dezertů. Vaří se z kvalitních lokálních surovin, nechybí techniky jako sous-vide či fermentace. V pátek se zde konají snídaňové all you can eat, chystají se tu i degustační večery, kuchařské show a školy vaření. Rychlé, chutné a přitom kvalitní jídlo pro každého.

 tř. Kosmonautů 1221/2a, Olomouc

LONG STORY SHORT – EATERY & BAKERY

Stylová restaurace s kavárnou a pekárnou v barokní pevnosti Long Story Short na Koželužské 31. V industriálním prostoru vás po celý podzim čeká sezonní menu z lokálních surovin, sdílená jídla, výběrová káva a poctivě pečivo z vlastní pekárny, třeba croissanty nebo kváskový chléb. Místo s atmosférou, kde si dáte brunch i večeri s přáteli.

 Koželužská 945/31, Olomouc

KAFE JAK LUSK

Útulná kavárna na třídě Svobody 4 s výběrovou kávou z českých pražírén. Všechny pochoutky jsou domácí – buchty, koláče, dezerty i čerstvé sendviče. Podnik má přívětivou atmosféru, možnost venkovního posezení a ochotnou obsluhu. Ideální pro krátkou zastávku na kávu, klidnou práci s notebookem nebo chvíli s knižkou. Hosté oceňují jak kvalitu kávy, tak lidský přístup.

 tř. Svobody 4, Olomouc

Za slavným filmem přes hory a lomy Českého krasu

Zatímco davy turistů míří na hrad Karlštejn, vy si udělejte procházku skrze lesy Českého krasu a rozhlédněte se ze skalnaté vyhlídky, jaká nemá v Čechách obdoby. Ve druhé polovině trasy vás bude čekat zpestření v podobě Hornického skanzenu. Na závěr výletu si pak v obci Loděnice připomenete historii trati Praha – Rudná – Beroun a jeden český film.

JÍZDA DŮLNÍM VLÁČKEM

Z vyhlídky se vydejte po Svatojánském okruhu směrem na sever. V okamžiku, kdy přejdete trať úzkorozchodné dráhy, ocitnete se v areálu Solvayových lomů. Pokračujte dále podél trati, než dorazíte k hlavní budově skanzenu. Kromě muzejní expozice a prohlídky štol je zde hlavním tahákem jízda důlním vláčkem. Skanzen je otevřený od května do října.

OSTŘE SLEDOVANÉ VLAKY

Cíl už je v dohledu, čeká vás jen sestup po modré značce k železniční stanici v Loděnici. Ještě ale neodjíždějte a zavítejte do Muzea trati a Ostře sledovaných vlaků. Oscarový snímek zde v roce 1966 natočil režisér Jiří Menzel, čímž se neodmyslitelně zapsal do dějin české kinematografie. ■

Vystupte v železniční stanici Srbsko, přejděte most a na-
pojte se na trasu naučné stezky Srdcem Českého krasu. Hned od prvních metrů budete čelit táhlému stoupání, které končí až před Svatým Janem pod Skalou. Mějte na paměti, že se pohybujete v přísně chráněné Národní přírodní rezervaci Karlštejn, a tak se držte pouze značených tras.

OPŘEDENÁ LEGENDAMI

Svatý Jan pod Skalou je obec opředená mnoha legendami, díky kterým se stala oblíbeným cílem poutníků už skoro před pěti sty lety. Dnes je tohle místo vyhledáváno hlavně kvůli vyhlídce na Svatojánské skále, ze které se vám naskytne pohled na benediktýnský klášter v objetí skalnatých výchozů.

**BUDETE OD ZÁŘÍ
STUDO VAT V BRNĚ?**

**VYŘIÐTE SI PŘEDPLATNÉ
NA ESHOP.IDSJMK.CZ**

**Jak si koupit
předplatní
jízdenku
IDS JMK**

Ozubená kola Technotrasy jedou na plné obrátky

Moravskoslezský kraj je protkaný industriálními památkami i místy s řemeslnou historií. Propojuje je Technotrasa, stezka technických památek a zajímavostí, která přináší jedinečné tipy na výlety pro celou rodinu. Navštivte uhelné i břidlicové doly, větrné nebo vodní mlýny, historické továrny i současné provozy.

NOVÝ JIČÍN MĚSTO KLOBOUKŮ

V srdci Nového Jičína, města klobouků s tradicí od roku 1630, vás pohltí expozice v Laudonově domě. Představuje přes 300 pokrývek hlavy, 40 interaktivních modelů a ukazuje historii mechanické i ruční výroby. Díky virtuální realitě se přenesete přímo do továrny TONAK. Kreativní dílna pak umožňuje vyrobít si miniklobouček a získat tak ideální suvenýr.

DŮL MICHAL V OSTRAVĚ

Tato národní kulturní památka vás vtáhne do života havířů. Na trase „Cesta havíře do práce“ uvidíte autentické prostory, například řetězkovou šatnu, lampovnu, výdejnu svačin i těžní věž. Čekají vás netradiční komentované prohlídky, během kterých prožijete pracovní den horníka. Můžete si rezervovat místo i na speciálních nočních prohlídkách.

MLÝN NOVÉ DVORY

Navštivte jediný funkční větrný mlýn s dvojitým mlýnským složením v Česku. Na místě ochutnáte čerstvě upečený chléb z ekologické farmy, můžete si umlít mouku na rotačním mlýnku a společně se skřítkem Jeronýmem poznat mlynářské tradice. ■

TECHNOTRASA
surová krása

PROČ SE VYDAT PO TECHNOTRASE?

Technotrasa propojuje místa, na nichž vás čekají nezapomenutelné zážitky připomínající technickou a řemeslnou vyspělost severní Moravy a Slezska. Ukáže vám neopakovatelný genius loci technických památek i míst, která průmyslem stále žijí. Seznámí vás s příběhy lidí, jejichž pracovitě ruce po staletí přetvářejí surovinu na energii a ušlechtilou krásu. Zapojí všechny vaše smysly. Uslyšíte klokotání, řinčení, bouchání, hukot. Učítíte vůni i zápach, horko i chlad. Dotknete se surovin i nástrojů. Ochutnáte sladké, hořké i něco, co má ríz. Technotrasa propojuje více než třicet zajímavých míst v Moravskoslezském kraji, která stojí za to navštívit. Více na www.technotrasa.cz.

NOVINKA:

PRODEJNÍ A INFORMAČNÍ AUTOMATY NA ŽELEZNIČNÍCH STANICÍCH V MSK

KLÍČOVÉ FUNKCE:

- 📍 Prodej jízdenek ODIS a OneTicket
- 📍 Úhrada hotovostí (mince i bankovky), platebními kartami, ODISkami
- 📍 Operace s ODISkou: nabíjení elektronické peněženky, nákup kupónů, změna profilů a další
- 📍 Ovládací obrazovka a doplňkový informační panel
- 📍 Možnost spojení na Call centrum: asistovaný nákup
- 📍 Přístupnost hendikepovaným cestujícím

Umístění ve 34 stanicích:

Bílovec
Bohumín
Bruntál
Bystřice
Čeladná
Český Těšín
Frenštát pod Radhoštěm
Frýdek-Místek
Frýdlant nad Ostravicí
Háj ve Slezsku
Hlučín
Karviná hlavní nádraží
Kravaře ve Slezsku
Krnov
Krnov-Cvilín
Mosty u Jablunkova
Návisí

Nový Jičín město
Odry
Opava východ
Ostrava střed
Ostrava-Kunčice
Ostrava-Stodolní
Ostrava-Svinov
Ostrava-Vítkovice
Ostravice
Příbor
Studénka
Suchbát nad Odrou
Střítež
Třinec
Třinec centrum
Vítkov
Vratimov

Instalace a zprovoznění automatů: léto - podzim 2025

Více na www.kodis.cz

Kde tančí lemuři

Když se řekne Madagaskar, mnohým se vybaví animovaní lemuři tančící v rytmu písničky „Já tak rád trsám, trsám...“. Ale jaký je Madagaskar ve skutečnosti? Daleko od filmových pláten leží Nosy Be – ostrov, kde se tropická příroda snoubí s vůní ylang-ylangu, lemuři skoky s tradicemi místních Malgašů a exotická krása s drsnou realitou každodenního života.

Text a foto: Kateřina Konvalinová
IG: svet_v_klobouku

Madagaskar získal svůj název ze starého arabského výrazu pro „zelený ostrov“, což ho skvěle vystihuje. Obklopen tyrkysovými vodami Indického oceánu je oblíbeným cílem cestovatelů hledajících exotiku, ale i místem, kde lze poznat drsnou realitu života v jedné z nejhudších zemí světa. Už při příjezdu nás ohromí pronikavý koncert cikád a tento všudypřítomný zvuk se stane neodmyslitelným doprovodem našeho pobytu.

OSTROV PLNÝ KONTRASTŮ

Při pohledu na okolní krajinu nás však okamžitě pohltí fascinující scénérie – svěže zelené kopce, rozlehlé plantáže ylang-ylangu a vanilky, divoká džungle i bílé písčité pláže. Madagaskar je místo plné kontrastů – dechberoucí přírody, fascinující kultury, ale i tvrdé reality každodenního boje o přežití.

Na ostrově Nosy Be žijí Malgaši, původní obyvatelé Madagaskaru, jejichž kultura je pevně spjatá s přírodou. Věří v animismus, v existenci duší a duchovních bytostí, a proto vnímají stromy, řeky nebo dokonce i krokodýly jako obydlení duchů předků a nadpřirozených sil. Příroda pro ně není jen prostředím k životu, ale také posvátným místem plným tradic a rituálů.

Madagaskar

Madagaskar

Stát:

Madagaskarská
republika

Rozloha:

587 041 km²

Počet obyvatel:

28,8 mil.

Měna:

Malgašský ariary
(MGA)

Život tu není jednoduchý. Většina obyvatel žije pod hranicí chudoby. Obydlí tvoří chatky z vlnitého plechu či dřeva, prašné cesty, bosé děti pobíhají kolem. Přístup k pitné vodě je pro většinu z nich luxusem a žádný sociální systém tu neexistuje. Většina Malgašů z ostrova nikdy nevycestuje. Ne proto, že by nechtěli, ale získat povolení je pro ně téměř nemožné.

CHCEŠ ŽENU? DARUJ ZEBU!

Při procházení rušnými ulicemi měst se necítím nijak ohrožená – naopak, panuje tu živá, až chaotická atmosféra. Mezi troubícími motorkami a klíčujícími tuk-tuky se proplétají chodci, pouliční prodáváci nabízejí své zboží a sem tam projede povoz tažený zebu. Tohle místní plemeno skotu tu hraje zásadní roli. Využívá se nejen jako tažné zvíře, ale i jako cenný zdroj masa. Zebu má také důležité místo v kultuře a tradicích. Pokud chce muž požádat ženu o ruku, musí její rodině darovat alespoň jednoho zebu, což je symbol prosperity a zajištění.

ŽVÝKÁNÍ VĚTVIČEK

Lidé zde nosí v rukou svazky větvíček, jejichž listí si vkládají do úst a žvýkají. Jedná se o rostlinu zvanou khat. Místní obyvatelé ji užívají pro její povzbuzující účinky, které zvyšují bdělost, potlačují únavu a snižují chuť k jídlu. Pěstování khatu má však i své stinné stránky. Někteří Malgaši vypalují části pralesa, aby získali půdu pro jeho pěstování, jelikož prodej khatu je pro ně výnosnější než tradiční zemědělství.

Turisté nejsou jen návštěvníci, pro místní znamenají zdroj obživy.

Těžké věci se tu nosí s lehkostí a úsměvem.

Všímám si, že zápěstí místních obyvatel zdobí podobné stříbrné náramky. Jazykem místních Vango Vango. Historie tohoto šperku sahá až do období otroctví na Madagaskaru. Původně šlo o uzavřenou kovovou manžetu, která byla používána ke spoutání otroků během noci. Po zrušení otroctví v roce 1896 si mnozí tuto manžetu ponechali, ustříhli ji a přetvořili na otevřený náramek, jenž se stal symbolem jejich emancipace a svobody. V současnosti

Městská tepna je plná hlasů, barev a tuk-tuků.

Lemury potkáte opravdu zblízka.

se nosí v celé zemi a je považován za posvátný talisman. Můžete si ho také odvézt jako jeden ze suvenýrů.

ŽÁDNÝ BANÁN, ŽÁDNÝ LEMUR

A nebyl by to Madagaskar, kdybych se nepodívala za lemury. Proto vyrážím na Nosy Komba, malý sopečný ostrov přezdívaný „Ostrov lemurů“. Je to jedno z mála míst, kde lze tyto fascinující primáty pozorovat v relativně přirozeném prostředí. Průvodce nás vede stezkou džunglí a zastavuje u mohutného stromu, kde zahlédl pohyb ve větvích. Podává mi do ruky malý kousek banánu a naznačuje, ať

zůstanu klidně stát. Hlasitě volá „Maky, maky!“ – tradiční malgašské zvolání používané k přivolání lemurů.

Chvilí se zdá, že se nic neděje, ale pak se mezi větvemi objeví pohyblivý stín. Lemur váhavě sestupuje níž. Seskočí na mé rameno s neuvěřitelnou lehkostí a jistotou, jako by na něj patřil odjakživa. Opatrně mi olizuje banán z ruky. Jakmile ale dojí poslední sousto, je pryč. Žádný banán, žádný lemur.

S těmito neobyčejnými tvory se setkám i v Lemuria Landu na ostrově Nosy Be, kde se nachází záchranné centrum pro lemury a další endemická zvířata Madagaskaru. Je fascinující sledovat jejich pohyby – jsou hbití, obratní a neustále mizí a zase se objevují. Lemuři jsou skutečně symbolem Madagaskaru, je jejich jediným domovem a dodnes zde žije přes 110 druhů a poddruhů těchto primátů. Přestože se stal jakýmsi ikonickým „maskotem“ Madagaskaru, ve volné přírodě jeho populace rapidně klesá.

Místní děti čekají na příjezd turistů.

Přes ostrov Nosy Komba pokračujeme dál, do parku Lokobe na ostrově Nosy Be. Už od prvních kroků mě pohlcuje atmosféra hustého tropického lesa, kde se z každého kouta ozývá šustění listů a vzdálené skřeky ptáků. Průvodce jde pomalu v čele naší skupiny a zkušeným okem pročesává okolí. Náhle se zastaví a s úsměvem nám ukazuje drobného tvora na listu – jednoho z nejmenších chameleonů na světě, brookesia minima. Tento nenápadný mistr maskování, sotva několikacentimetrový, vypadá spíš jako uschlá větvička než živý tvor. Připadá mi to jako malý zázrak přírody.

Ve vesnici se pak s chameleony setkávám znovu, Malgaši k nim chovají určitý respekt a považují je za symbol smůly, a to kvůli jejich vzhledu a schopnosti měnit barvu. Tato proměnlivost je vnímána jako znak nedůvěry.

OMAMNÝ YLANG-YLANG

Nosy Be, často nazývaný „Voňavý ostrov“, je skutečným rájem pro milovníky exotických vůní. Návštěva destilérie ylang-ylang nabízí jedinečný pohled do tradičních metod zpraco-

Místní trh – živelný, syrový, opravdový

vání a hlubší pochopení významu této rostliny pro místní kulturu a ekonomiku. Ylang-ylang je tropický strom pocházející z jihovýchodní Asie, jehož květy jsou ceněny pro silnou omamnou vůni.

Na Nosy Be se ylang-ylang pěstuje na rozsáhlých plantážích. Z nádherných výrazných květů se získává esenciální olej, vysoce ceněný v parfumerii pro svou bohatou a exotickou vůni. Je jednou z klíčových složek ikonického parfému Chanel No. 5. Kromě toho má olej ylang-ylang také terapeutické využití, pomáhá zmírňovat stres, snižovat krevní

AŽ ZASE UCÍTÍM TU VŮNI...

Některé cesty člověk neprochází jen nohama, ale i srdcem. Jsou místa, která vás jen okouzlí svou krásou, ale pak jsou taková, která se vám vryjí pod kůži a změní váš pohled na svět. Nosy Be je právě tím druhým. Jeho kouzlo nespočívá jen v tyrkysových vodách a pohupujících se palmách, ale v atmosféře, která vás obklopuje, v příbězích, které slyšíte, a v lidech, kteří se usmívají a sdílejí s vámi kousek svého života. Až někdy znovu ucítím vůni ylang-ylangu, možná na okamžik zavřu oči a uslyším ten neutičející koncert cikád, ucítím teplo tropického slunce a před očima se mi znovu objeví lemur pohybující se mezi větvemi. A pak si vzpomenu na ostrov, na místo, které mě naučilo dívat se na svět jinými očima.

Ylang-ylang

Zvědavé pohledy skrze okno školní třídy

tlak a podporovat pocit pohody. A rovněž je vyhledávaným afrodiziakem.

Po návštěvě palírny se rozhodnu vyrazit na jeden z nejkrásnějších vrcholů ostrova, Mont Passot. Tento 329 metrů vysoký kopec je zároveň nejvyšším bodem Nosy Be. Když dorazím na vrchol, pohled mě naprosto uchvátí. Před mýma očima se otevírá panoramatický výhled na celý ostrov, okolní moře a sousední

ostrovy. Krásně jsou vidět i posvátná kráterová jezera, která jsou považována za důležitá nejen z přírodního, ale i kulturního hlediska. Místní obyvatelé zde dodržují přísná tabu, známá jako „fády“, a koupání v těchto jezerech je zakázáno.

Dávám si chvíli na to, abych se v tichu soustředila na krásu, která mě obklopuje. Tady, na tomto posvátném místě, se místní obyvatelé pravidelně scházejí k tradičním rituálům a oslavám na počest předků a přírody. Je to ideální místo, kde si můžete odpočinout, načerpat nové síly a vychutnat si jeden z nejlepších výhledů. ■

Pláž tu není jen destinací hotelových hostů, ale i cestou domů.

Polské město s vůní perníku

Z polské Bydhoště, která leží přímo na trase Baltic expressu, vás do Toruně dopraví místní vlak už za čtyřicet minut. Jedno z nejkrásnějších polských měst, jehož historické centrum je na seznamu světového dědictví UNESCO, je považováno i za hlavní město perníku v Polsku, s tradicí už od 13. století.

Text: Ladi Tichá

Foto: Polská turistická organizace a autorka

Toruň vás vedle perníku v nejrůznějších podobách okouzlí i skvělou polohou, cihlovou gotikou a tradičními řemesly. Leží u řeky Visly, díky které se ve městě zrodila tradice vorařství, a Toruň se tak stala významným obchodním centrem a členem hanzovní ligy. Typické toruňské panorama města, tvořené cihlovými hradbami s mohutnými městskými branami a věžemi historických sýpek a kostelů, se odráží na hladině řeky, a právě procházka po nábřeží Visly je ideálním začátkem pro poznání města.

TEST SVĚDOMÍ

Zvolíte-li pro vstup od řeky Klášterní bránu, ocitnete se přímo u jedné z atrakcí města. Křivá věž se odklání od své osy až o 1,5 metru! Podle pověsti musel věž, schválně křivou jako své svědomí, postavit zdejší rytíř jako trest za hříšnou lásku s dívkou z kláštera. Otestujte si svědomí – vlastní či vaší drahé polovičky – pokud udržíte rovnováhu postavení patami a zády těsně u zdi s předpažením, můžete být klidu.

MIKULÁŠ KOPERNÍK

Jen pár kroků odtud, v ulici nesoucí jeho jméno, najdete Dům Mikuláše Koperníka, kde nahlédnete do života středověké měšťanské rodiny a ponoříte se do světa astronomie. Koperník mimo jiné tvrdil, že ne Země, ale Slunce je středem vesmíru a kolem něj se točí ostatní planety. Svou heliocentrickou teorii položil v první polovině 16. století základy moderní astronomie a Toruň je na něj patřičně hrdá. Jeho socha na Staroměstském náměstí je oblíbeným místem setkávání. I další v její blízkosti našly mezi místními

i návštěvníky oblíbí: bronzová socha osla připomíná téměř zapomenuté středověké pranýřování a u kašny se sochou voraře a osmi žábami se někdy tvoří i fronta, protože podle pověsti přinášejí štěstí každému, kdo je obejde a pohladí.

PERNÍKOVÁ KULINÁŘSKÁ STEZKA

Toruň je ale hlavně městem chutí. Na každém rohu tu voní perník, jehož tradice sahá až do počátků města, do 13. století. Vydejte se po Toruňské perníkové kulinařské stezce a ochutnejte vyhlášené Katarzynki. Nebo navštivte některé z muzeí, kde si můžete upéct vlastní suvenýr a dozvědět se zajímavosti z historie pečení perníku. Součástí stezky jsou i stylové restaurace, kde vám nabídnou kulinařské zážitky a medová pochoutka je v nich součástí menu v mnoha různých podobách, včetně perníkového piva.

Toruňská
perníková
kulinařská
stezka

TRADIČNÍ ŘEMESLA

Toruňská stezka ale nevypráví jen o jídle, ale také o řemeslných tradicích. Součástí jsou například i plavby lodí, jež navazují na vorařskou tradici, nebo třeba umění vitráží. Ty vás upoutají na ulici Szewska za okny dílny INTEK-ART. Nebojte se vstoupit. Můžete si zde nejen koupit originální pestrobarevné skleněné umění nebo navštívit Interaktivní muzeum vitráží NISZA, ale i si jejich výrobu pod vedením mistrů oboru vyzkoušet. Odejdete s vlastním kouskem skleněné krásy, který vám Toruň bude připomínat ještě dlouho po návratu domů.

VLAKEM DO TORUNĚ

Vydejte se spojem Baltic express do Bydhoště, kde můžete přestoupit na vlak vyšší kvality nebo rychlík do Toruně. Baltic express odjíždí z Prahy čtyřikrát denně, a to v 6.51, 10.51, 14.50 a 18.51. Pro své cesty využijte Včasnou jízdenku Evropa, čím dříve ji zakoupíte, tím levněji budete cestovat.

CIHLOVÁ GOTIKA

V regionu, kde Toruň leží, nebyl dostatek kamene, a proto se pro stavby ve středověku používaly cihly. Celé historické jádro města, které je od roku 1997 zapsané na seznamu světového dědictví UNESCO, bylo postaveno z červeno-hnědých cihel. Tuto podobu mají i zachovalé gotické kostely, které patří k největším skvostům Polska. Kostel sv. Jakuba se pyšní dvojitou věží, unikátními nástěnnými malbami a tajemným středověkým obrazem ďábla, který měl během bohoslužeb dohlížet na věřící a zapisovat jejich prohřešky do knihy hříchů. V katedrále sv. Janů najdete křtitelnicí Mikuláše Koperníka i největší středověký zvon v Polsku. Kostel Nanebevzetí Panny Marie vás ohromí rozlehlostí, výjimečnými gotickými malbami a nádherně vyřezávanými dubovými chórovými lavicemi.

ZKÁZA HRADU, ZROZENÍ ATRAKCE

Mezi ikonické cihlové stavby v Toruni patří i ruiny Toruňského hradu, který byl ve 13. století postaven Řádem německých rytířů. Po povstání v 15. století byl hrad vyplněn a zbořen a dnes jeho pozůstatky slouží jako turistická atrakce a dějiště kulturních akcí. ■

SEDMITUNOVÝ ZVON

Gotická katedrála svatého Jana Křtitele a svatého Jana Evangelisty se pyšní několika zajímavostmi. Mezi tu nejvýznamnější patří sedmitunový zvon Tuba Dei (Boží zvon), největší v Polsku a jeden z největších v Evropě. Byl odlit v roce 1500 a má dva metry na výšku a přes dva metry v průměru. Za zmínku stojí i to, že kostel v 16. století využívali současně katolíci i protestanti.

TOHLE ROZHODNĚ NENÍ SEDAČÉ ZAMĚSTNÁNÍ!

- Souprava InterJet má pět vozů pro cestující s celkovou délkou 132 metrů.
- Jen mezi Chomutovem a Prahou je šest zastávek, mezi kterými vlakvedoucí prochází a kontroluje jízdenky.
- Pokud vlakvedoucí při obchůzce projde soupravu sem a tam, ujede 264 metrů.
- V šesti úsecích je to 1 584 metrů. Docela slušné denní fitko...

132
6
264
1 584

Den s našimi profesemi

Krokoměr vlakvedoucího se jen tak nezastaví

Odjezdová tabule na nádraží v Chomutově hlásí, že rychlík Krušnohor do Prahy odjíždí až za nějakých dvacet minut. Vlakvedoucí Michaela Burdáková je už ale plně připravená. Do odjezdu se nudit nebude.

Text: Daniel Mrázek

Foto: archiv ČD

Na dnešní směnu musí dorazit přibližně s půlhodinovým předstihem. V Chomutově se setkáváme, protože právě tady má svou domovskou stanici. „Ze všeho nejdřív si obléknu uniformu a pak se přes naši interní aplikaci ČD Komando ohlásím svému komandujícímu, že jsem nastoupila na směnu. Pak si musím připravit POPku, tedy ten přístroj, který má každý vlakvedoucí nebo průvodčí u sebe a mimo jiné s jeho pomocí kontroluje jízdenky,“ popisuje Míša svůj začátek pracovního dne.

Jakmile to udělá, vydá se k osobní pokladně. Samozřejmě ne proto, aby si koupila jízdenku, ale aby si vyzvedla speciální klíč: „Je to klíč od jednotky Interjet, který potřebuji například k odemknutí plošiny pro invalidy či pro zapnutí dětského kina,“ vysvětluje.

VLAKVEDOUČÍ, NEBO PRŮVODČÍ?

S klíčem v kapse, POPkou přes rameno a s pojízdným kufříkem v ruce se Míša stává na nástupiště u čtvrté koleje, na kterou přijíždí moderní Interjet. Z otevírajících se dveří vystupuje vlakvedoucí, který s Míšou prohodí pár rychlých slov. „Dozvim se třeba, jestli jsou na vlaku nějaké speciální zásilky a kam případně míří, jaký je aktuální režim ovládání nástupních dveří nebo odkud kam jede miniba-

rista, jestli jsou na vlaku nějaké závady a další důležité informace,“ odkrývá tajemství rozhovoru, který nesmí zabrat více než pár vteřin. Vystupující vlakvedoucí vyráží na zaslouženou pauzu, odtud má vlak na povel Míša.

Mezi vlakvedoucími a průvodčími není dnes už prakticky rozdíl, obě činnosti může vykonávat jeden a týž člověk. Pět vozů zvládne obstarat jeden pracovník. V tom případě se jedná o vlakvedoucího, zatímco průvodčí na spoji chybí. Víc než pět vozů je už na jednoho člověka moc. Tehdy vlakvedoucí, který za celý spoj zodpovídá, potřebuje k ruce parťáka – průvodčího.

JAK NA ČERNÉ PASAŽÉRY

Své věci si Míša odloží do služebního prostoru a vydá se zkontrolovat jízdenky. Tentokrát máme štěstí – žádný černý pasažér. Nouzi prý ale o ně bohužel nemívá: „To je v průměru na každé druhé cestě. Velmi často se schovávají na toaletách. Když si všimnu, že je někdo na toaletě moc dlouho, zkusím zaklepat. Pokud se nikdo neozve, dveře otevřu.“ Fint, které černí pasažéři zkouší, je povícero, ale Míša je všechny prokoukne. Pokuta nepoctivé cestující nemine.

POŠTÁČI I PARTNEŘI STROJVEDOUCÍCH

Přijeli jsme do Mostu a já vidím, že úkolem vlakvedoucích není jen kontrola jízdenek a péče o cestující. „Pokud to jde, dráhy si své interní dokumenty posílají po vlastní síti. Proč zbytečně platit za poštu, když si to dokážeme obstarat sami?“ říká, zatímco přebírá několik krabic a obálek.

Nebývá to časté, ale někdy se (například kvůli mimořádné události) musí vlak po koleji vrátit. V tuto chvíli se vlakvedoucí stane posunovačem a přes vysílačku nebo mobil komunikuje se strojvedoucím a výpravčím a koordinuje jízdu. Vlakvedoucí také dohlíží na technický stav vlaku a sepisuje takzvanou vlakovou dokumentaci. Samozřejmě-mou činností, kterou vidí cestující, je pak dávání souhlasu k odjezdu vlaku.

BLÍŽÍ SE PŘESTÁVKA

Když vyjedeme z Ústí nad Labem, na Míše je znát značná úleva. „Nebudu zastírat, že tento úsek mám nejradši.

Do Prahy je to hodina, takže se někdy i na chvíli posadím. V pozoru ale musím být celou dobu, kdykoli mě mohou cestující potřebovat. Jsem tu přece pro ně.“

Je vidět, že ji práce baví a naplňuje. A kdo se na ni podle ní hodí? „Určitě je pro výrazné lidi, kteří se nebojí mluvit. Nebylo by dobré tu mít sklopenou hlavu. Jedině tak cestující poznají, že ve vás mají partnera, na kterého se mohou spolehnout v každé situaci,“ zamýšlí se.

Dorazili jsme na pražské hlavní nádraží. Míša ještě celý vlak projde a zkontroluje, jestli všichni cestující vystoupili a nic ve vlaku nezapomněli. Pokud ano, odnese to na určené pracoviště k zaevidování a k následnému předání cestujícím. Teprve pak má přibližně hodinu pauzu, než pojedě opačným směrem do Klášterce nad Ohří, kde předá vlak směřující do Chebu svému kolegovi a bude se moci vrátit domů do Chomutova. ■

PŘIJDE KE MNĚ PRŮVODČÍ, KLEŠTIČKAMA ZATOČÍ...

Tato říkanka už dnes moc pravdivá není. Kleště už dávno nejsou pro průvodčího či vlakvedoucího tím nejtýpčtějším vybavením. Mnohem výraznější je dnes přenosná osobní pokladna, zkráceně POP. Jde o drobný počítač bezdrátově připojený k internetu, který dokáže přečíst údaje z elektronické karty i z QR kódu. Díky tomu hned prozradí, je-li jízdenka platná, či ne.

Kromě toho POP umí prodat a vytisknout jízdenku, provést platbu platební kartou, vyhledat spojení, poskytnout informace o mimořádnostech na trati, o objednaných přepravách skupin a osob s omezenou schopností pohybu a orientace a dokáže i zapsat oznámení o závadách. Důležité je i sepisování vlakové dokumentace (tzv. bržděnký), která je plná technických údajů, ve kterých se musí vlakvedoucí skvěle orientovat.

Nejnovější generace POP (přechod na ni začal asi před rokem a dokončen byl letos v březnu) má v sobě zabudovaný platební terminál a vyznačuje se vysokou rychlostí při online komunikaci. Ve srovnání se staršími přístroji je odolnější, menší, přesto s větším dotykovým displejem a také lehčí. A hlavně se liší cenou. Zatímco pořizovací cena starších POpek se pohybovala ve vyšších desítkách tisíc a pracovníci drah si ji vyzvedávali při nástupu na směnu na pokladnách, dnes je cena natolik příznivá, že ji mohou mít přidělenou v osobním vlastnictví – a tudíž k dispozici úplně kdykoliv. Zatím se obsluhují stejně jako původní POP, ale už se připravuje nový software na bázi Android.

ČD Fanshop

**Jedinečné dárkové
předměty nejen pro
milovníky vlaků**

- oblečení pro malé i velké
- železniční modely a hračky
- maličkosti pro radost

**Milujeme vlaky.
Zamilujte si je taky.**
www.cd.cz/fanshop

České dráhy
Moderně a spolehlivě

I guláš ve vlaku může být zážitek na úrovni

Nic nevzniká samo od sebe. Ani menu v jídelním voze. Za každou položkou se skrývají měsíce příprav. Cílem totiž není jen nasytit cestující při dlouhých cestách, ale přispět k tomu, aby do cíle dorazili v dobré náladě.

Autoři: Denis Moravec, Daniel Mrázek
Foto: archiv AKC ČR a JLV, a. s.

N ejen o tom jsme mluvili s prezidentem Asociace kuchařů a cukrářů České republiky (AKC) Miroslavem Kubcem a šéfkuchařem Lukášem Uhrem, se kterými společnost JLV, která má občerstvení v jídelních vozech na starosti, při tvorbě menu spolupracuje.

MIROSLAV KUBEC

Uznávaná osobnost české gastronomie s mezinárodním renomé. Je držitelem řady prestižních ocenění, dlouholetým reprezentantem ČR na světových kulinářských soutěžích a od roku 2005 prezidentem Asociace kuchařů a cukrářů ČR. Dlouhodobě se věnuje vzdělávání mladé generace kuchařů a aktivně podporuje rozvoj moderní gastronomie.

Je v něčem specifické připravovat jídlo nabízené ve vlacích namísto v kamenných restauracích?

Lukáš Uher: Jednoznačně. Ve vlaku máte omezený prostor a menší technické zázemí, suroviny se musejí skladovat jinak než v běžné kuchyni, navíc jídlo často připravujete za jízdy – to znamená, že se všechno hýbe. Přitom ale musíte zachovat gastronomickou kvalitu i estetiku. Je to trochu jako dělat fine dining v polních podmínkách.

Miroslav Kubec: Přesně tak. Je to spojení gastronomie, logistiky a techniky. Musíte počítat s tím, že suroviny budou muset vydržet jinou dobu, že jídlo bude servírováno v pohybu, přesto to nesmí být znát na výsledku.

Na co zejména kladete důraz při návrhu menu do jídelních vozů?

LU: Na rovnováhu. V každém menu chceme nabídnout něco lehkého, něco klasického, vegetariánskou volbu a samozřejmě dezert. Důležitá je také skladovatelnost, příprava a logistická dostupnost. Menu se připravuje ve spolupráci s týmem JLV – procházíme návrhy, ladíme receptury, testujeme. Co funguje v restauraci, nemusí fungovat ve vlaku.

MK: Vkládáme do toho také sezonnost a regionální inspirace. Cestující často chtějí zažít „chuť Česka“, takže objevují třeba poutivý guláš, svíčkovou nebo kulajdu, ale v moderním podání.

Kde čerpáte inspiraci?

LU: Z cestování, z české i evropské gastronomie. Sleduji trendy, ale zároveň mám rád i návraty ke klasice. Často si říkám: „Co bych si sám ve vlaku dal?“

MK: Hodně se inspirujeme u mladých kuchařů, sledujeme soutěže, trendy v technologiích a samozřejmě nasloucháme zákazníkům. Některá jídla se do menu opakovaně vrací právě proto, že si je lidé zamilovali.

„Spolupráce s Asociací kuchařů a cukrářů ČR je pro nás dlouhodobě klíčová. Je zárukou kvality, profesionality a inspirace. Díky této spolupráci přinášíme našim cestujícím nejen osvědčenou českou kuchyni, ale i moderní trendy v gastronomii. Vážíme si především odborného přístupu, kontinuální podpory a schopnosti hledat společně nové cesty, jak posouvat úroveň gastro zážitků na železnici.“

Pavel Moravec,
ředitel pro obchod,
výrobu a marketing, JLV, a. s.

Jak dlouho vám vytvoření menu trvá?

LU: Od prvotní myšlenky po finální nasazení to může být několik měsíců. Návrhy se testují, upravují, ladí se porce, servírování, technická realizovatelnost. U některých jídel jsme ve fázi „téměř hotovo“, a nakonec zjistíme, že to zkrátka nepůjde. Ale stojí to za to.

Co chcete nabídkou menu cestujícím sdělit? Jaký zážitek jim zprostředkovat?

MK: Že jízda vlakem může být nejen praktická, ale i gastronomickým zážitkem. Chceme, aby se lidé během cesty zastavili, vydechli a užili si dobré jídlo. Naše jídla nemají jen nasytit – mají zprostředkovat pohodu, komfort a posílit kulturu cestování.

LU: A že i „guláš ve vlaku“ může být zážitek na úrovni. I když jedete do práce, zasloužíte si dobrý oběd.

Co očekáváte od těch, kteří jídlo bezprostředně připravují a servírují?

LU: Očekávám především profesionalitu, pečlivost a zodpovědnost. Každý pokrm má přesně definovaný technologický postup. I když menu navrhujeme centrálně, ten poslední a nejdůležitější krok je vždy v rukou personálu ve voze. Proto klademe velký důraz nejen na školení a kontrolu kvality, ale i na komunikaci a týmový přístup. A já mám rád, když je vidět za výsledkem hrdost.

Ted' trochu osobně – jak probíhá vaření u vás doma?

LU: Doma vaříme s manželkou na střídačku, ale pravda je, že si to nejvíc užívám o víkendu, kdy mám čas a můžu si s jídlem opravdu pohrát. Vaření je pro mě relax, u kterého vypnu hlavu. Nejraději vařím venku – na ohni, grilu nebo v kotlíku. V přírodě má jídlo úplně jinou atmosféru. Baví mě ten návrat

k jednoduchosti a práce s živým ohněm – je to surové, přímé, ale když se to povede, tak i hodně silné.

MK: Doma většinou vařím já – hlavně manželce jídlo na druhý den do práce a také o víkendech. Vaření si opravdu užívám, zvláště teď, když se k němu v práci už tolik nedostanu. Manželka vaří, když jsem zrovna pryč. A samozřejmě si oba rádi vychutnáme dobré jídlo i v restauracích. ■

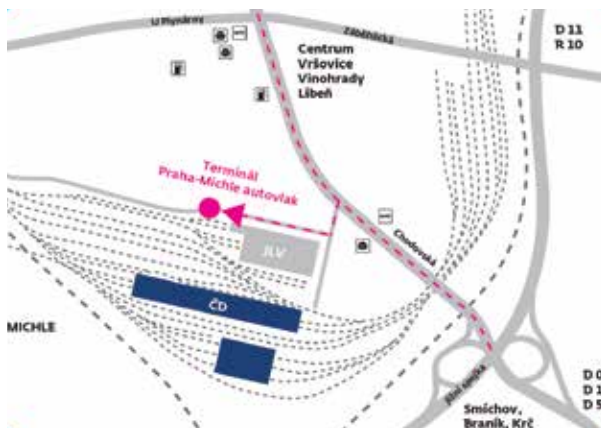
LUKÁŠ UHER

Šéfkuchař a gastronomický poradce s mnohaletými zkušenostmi z českých i zahraničních kuchyní. Podííl se na tvorbě menu ČD Restaurant a dalších projektů společnosti JLV, a. s. Je známý důrazem na poctivou kuchyni s moderním přístupem a smyslem pro detail.

Autem do Tater, ale bez řízení

Večer nastoupíte v pražské Michli i se svým vozem do vlaku, ulehnete do postele a ráno se probudíte odpočatí, navíc s krásným výhledem na Vysoké Tatry. Stačí jen nasednout do správného vlaku. Do autovlaku!

Text: Milan Matoušek
Foto: autor a archiv ČD

Cíl byl jasný: vyrazit s devítiletou dcerou Viktorou na výlet. A protože jsem nechtěl strávit půl dne v kolonách a řídit přes noc, rozhodli jsme se zažít něco jiného. Jízdu autovlakem! Sbalili jsme batohy, naložili vše do auta a vyrazili do nového terminálu v pražské Michli. Příjemně nás překvapil.

Přehledné označení, rychlé odbavení a sympatický personál, který nás dokonale navigoval a se vším pomohl. A tak už po pár minutách stálo naše auto na vagonu vedle dalších vozů a několika motorek. Viki zvědavě přihlížela a s očima dokořán potichu pronesla: „Tati, to je hustý.“

MALÉ KUPÉ, VELKÉ DOBRODRUŽSTVÍ

A pak otvíráme dveře do našeho kupé v lůžkovém voze, které pro nás bylo připraveno v rámci jízdenky. Tři postele nad sebou, skládací stoleček, polštáře, čisté ložní prádlo, voda zdarma, zásuvky a umyvadlo. Pro dítě je vše kolem mimořádné dobrodružství, a já jsem zase spokojený, že se vyspím v čistém a útulném prostředí. Zatímco se dcera vyvihla na prostřední lůžko a testovala záclonky, v duchu oceňuji, jak prakticky je všechno zařízené.

Zanedlouho přichází stevard. Sděluje nám vše potřebné, vyzvedává jízdenky a poté nám s úsměvem přeje dobrou noc. Kdo má chuť, může si kdykoli během cesty objednat drobné občerstvení. V ceně je dokonce i snídaně, sladká nebo slaná varianta. My vybíráme obě, a případně se o tu lepší ráno podělíme.

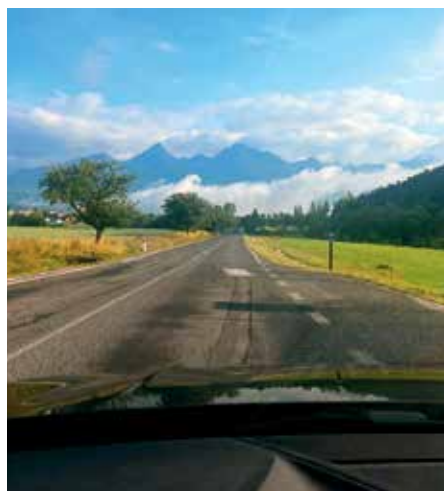
S přibývajícím časem zavládne ve voze příjemný klid. Někdo čte, někdo už spí nebo si povídá. Zvuky z okolních kupé se samozřejmě přenáší, ale není to nic, co by nás rušilo. Viki usíná rychle, a já se ještě chvíli přetahuju se stolem, který jsme neuměli rozložit. Ale i ten nakonec povolil a jdu spát.

POPRAK NÁS VÍTÁ, ALE BEZ KOLON

Brzy ráno přijíždíme do Popradu. V šest třicet, to jsme se dohodli se stevardem na budíčku, snídáme ještě v kupé. Poté už balíme a připravujeme se na výstup. Vlak sice pokračuje dál do Košic, ale vagony s auty se elegantně odpojí. Všechno v tu chvíli šlape jako hodinky. Musíme být připravení, protože vše probíhá svižně. Pracovníci si auta při nakládání i vykládání fotí, kdyby náhodou došlo k nějakému problému, je vše zdokumentované. Náš vůz byl ve stoprocentním pořádku, a tak už za patnáct minut sedím za volantem a míříme do hor.

Do očí se nám opírá ranní slunce. Čeká na nás lanovka na Štrbské pleso, výhledy z vrcholků, vodopád, čerstvý vzduch a společný čas. Celý den na horách si užíváme a každý jeho okamžik stojí za to.

Po dopolední túře se přesouváme do menší horské vesničky, kde jsme narazili na útulný dřevěný penzion s výhledem na štíty. Paní domácí nás pohostila čajem z bylin nasbíraných v okolí a doporučila místo na večeři. A tak v nedaleké kolibě ochutnávám pravé slovenské halušky se slaninou i místní uzený ovčí sýr. Viki si objednala borůvkové knedlíky a prohlásila, že by tu klidně zůstala napořád.

Idylka však brzy skončila, protože odpoledne nás překvapila rychlá bouřka a kroupy. Déšť se valil přes údolí, a my stihli akorát doběhnout do místního akvaparku. Ten se ukázal jako perfektní útočiště, protože Viktorka zmizela na skluzavkách a já si v teplém termálním bazénu užíval klid. Když jsme večer vyšli ven, obloha už byla jasná a celé Tatry voněly po dešti. Ten den jsme padli do postele jako zabití. Dcera ještě stihla zamumat: „Tohle je nejlepší výlet, tati.“ O to lépe se mi usínalo.

Více info
o autovlaku

Jízdní řád autovlaku Praha-Michle – Poprad a zpět	
Praha – Poprad (jede od čtvrtka do neděle)	Poprad – Praha (jede od pátku do pondělí)
Odbavení k nakládkě EN 443 Praha-Michle autovlak 20:15 – 20:35	Odbavení k nakládkě EN 442 Poprad-Tatry 22:10 – 22:20
Odjezd vlaku EN 443 Praha-Michle autovlak 21:05	Odjezd vlaku EN 442 Poprad-Tatry 23:42
Příjezd vlaku EN 443 Poprad-Tatry 6:30	Příjezd EN 442 Praha-Michle autovlak 8:55
Vykládka vozidel Poprad-Tatry od 6:45	Vykládka vozidel Praha-Michle autovlak od 9:10

NÁVRAT PLNÝ POVEDENÝCH ZÁŽITKŮ

Zpáteční cesta měla vlastní rytmus a pro nás už nebyla neznámou. Večer jsme dorazili na nádraží v Popradu a naložili auto podle plánu, na stejném místě, kde nám jej vykládali. Nastupujeme do vlaku a čekáme ještě chvíli, až se napojí vlak z Košic. Vše ve voze už je připravené, a tak se uvelebíme a čekáme na odjezd. V sousedním kupé se sice tentokrát usadila mladá rodina s miminkem, které bylo chvíli slyšet. Ale s tím ve sdíleném prostoru, stejně jako v autobuse či letadle, už tak nějak počítáte. Venku je tma a Viktorka si pod dekou pouští animák. Wi-fi tu funguje opravdu dobře, a tak jsme si vychutnali i filmový večer ve vlaku. No řekněte, není to paráda?

I CESTA JE CÍL

Zatímco Viki spala, uvědomil jsem si, jak zvláštně poklidná tahle forma cestování je. Člověk nedrží volant v ruce, a přesto má pocit, že někam směřuje. Navíc je o něj postaráno. A že cesta sama o sobě může být tím nejceněnějším, co si z výletu odveze. Myslel jsem i na staršího pána, který nakládal svou škodovku a dal se s námi do řech. „Já už autem tak daleko nemůžu, ale s autovlakem se cítím jako frajer. A už se nemůžu dočkat, až si dám večer v kupé pivo.“ Autovlak je vlastně velmi praktický, a taky mě to povzbudilo, že když budu chtít na stará kolena cestovat, můžu bez obav!

Druhý den ráno vystupujeme opět v Praze, odpočatí a plní dojmy a zážitků. Jízda autovlakem pro nás byla velká událost. S Viktorkou jsme se ještě dlouho bavili o tom, co bylo na výletě nejlepší. Shodli jsme se, že nešlo vybrat jeden okamžik. Protože někdy je nejlepší právě to, že je všechno v pohodě. A že si spolu užíváme minutu po minutě. ■

NA CO BUĎTE PŘIPRAVENI?

- Vlak na nikoho nečeká, vše probíhá rychle.
- Kupě si zamykejte, lístky odevzdáváte stevardovi. Ten je ráno vrací.
- Wi-fi funguje spolehlivě. Ideální pro film, práci i online pohádky.

Tipy na podzim, který vás zahřeje

Podzim dokáže být hřejivý i sychravý. Slunečné dny lákají do přírody, ty chladnější zase ke zklidnění a péči o tělo i mysl. Ať už dáváte přednost pohybu, nebo odpočinku, inspirujte se, jak si tohle roční období užít naplno.

Text: Michaela Matějková

Foto: Infinit wellness, Shutterstock

Zahřejte tělo i mysl

Přichází sezona saunování, rituálu, který zahřívá nejen tělo, ale i duši. Střídání horka a chladu podporuje krevní oběh, pomáhá odbourávat stres a zlepšuje kvalitu spánku. Pravidelné saunování může navíc příznivě ovlivnit imunitu, což se v chladných měsících více než hodí. Za výjimečným zážitkem se můžete vydat do velkých saunových světů, které nabízí i desítky druhů saun – od finských přes bylinkové až po medové či parní. A také saunové rituály, tzv. ceremoniály, při kterých se spojuje esenciální vůně, teplo a rytmická hudba v ucelený relaxační prožitek. Pokud dáváte přednost klidu a soukromí, najdete i samostatné sauny k pronájmu jen pro vás a vaše blízké. Dopřejte si chvíli, kdy se vše zpomalí. Tělo se zahřeje, mysl se ztiší a vy budete připraveni na zimu s novou energií a vyzbrojeni imunitou.

Už rostou?

Právě v těchto dnech, kdy se ráno drží rosa a odpoledne je příjemně vlhko, se ve velkých i menších lesích po celé republice začínají objevovat houby a přichází čas na meditaci lesem. Jak poznáte, že už rostou? Sledujte srážky a teploty, ideálními podmínkami pro růst hub jsou noční teploty mezi 8 až 15 °C a pravidelné deště. Nejlépe rostou 5 až 10 dní po deštích, zvlášť když se poté vyjasní. Začátečníkům postačí držet se osvědčených druhů – hříb smrkový, liška, bedla nebo václavka. Neznámé houby si raději vyfoťte a porovnejte doma s atlasem nebo v aplikaci. A nezapomeňte, houbáření není soutěž. I když se nevrátíte s plným košíkem, může být procházka v lese skvělým způsobem, jak si vyčistit hlavu a načerpat energii. Čerstvý vzduch, ticho a chvíle bez spěchu udělají dobře každému, a to je často cennější než jakýkoli úlovek.

Rozhlédněte se po krajině

Zářiová a říjnová příroda doslova svítí, vzduch je svěží a dny jsou stále dostatečně dlouhé. To je ideální čas na výlety za výhledy. Podzimní túry k rozhlednám spojují lehký pohyb, klid v přírodě a jedinečné scenérie. A pokud vyrazíte během Měsíce rozhleden, který tradičně probíhá od 28. září do 28. října, můžete se navíc těšit na akce, soutěže nebo zvýhodněné vstupy na vybraných místech. Rozhledny bývají často součástí naučných stezek nebo výletních okruhů, takže kromě samotného výhledu nabídnou i zajímavosti o krajině a historii. Ať už vyrazíte v rámci Měsíce rozhleden, nebo kdykoli jindy, výlet k rozhledně patří k těm, které potěší tělo i mysl.

Teplé jídlo na studené dny

S příchodem sychravých a kratších dnů potřebuje tělo podporu imunity i dostatek energie a podzimní kuchyně k tomu nabízí skvělý základ. Na talíři by neměla chybět sezonní zelenina, jako je dýně, červená řepa nebo kořenová zelenina. Z dýně připravíte výživnou polévku, voňavý koláč i kompot, který zahřeje nejen žaludek, ale i náladu. Nezapomeňte na luštěniny a kvašené potraviny, přirozeně podporují trávení i obranyschopnost. A když venku fouká a prší? Zabalte se do deky, dejte si horký šípkový čaj a dovolte si jeden den bez spěchu. I to je součást podzimu.

S dětmi do přírody

Když léto skončí a koupaliště zavřou, přichází čas vymyslet jiná dobrodružství pro děti. Podzimní krajina k tomu přímo vybízí. Vyrazte do přírody s batohem, svačinou a otevřenýma očima. Čeká vás spousta pokladů, které děti zabaví cestou i doma. Sbírejte barevné listy, kaštiny, žaludy nebo šípky a proměňte je po návratu v lesní zvířátka, skřítky nebo podzimní obrázky. I obyčejná procházka se tak může změnit ve výpravu za materiálem pro tvoření, a když pak venku zaprší, máte o zábavu postaráno. K podzimu patří i zpomalení, klidnější tempo a chvíle, kdy jste jednoduše spolu.

Na kole mezi vinicemi

S nižšími venkovními teplotami rozhodně není důvod zazimovat kolo. Vinice na jižní Moravě, Mělnicku či Litoměřicku září odstíny červené, žluté i zlaté, cyklostezky jsou klidné a počasí přeje projížďkám. Vinařské trasy vedou malebnou nenáročnou krajinou a často končí u sklípků, vinogradů nebo na místech, kde to voní burčákem. Mnohá vinařství pořádají během podzimu ochutnávky, slavnosti a další akce, které zpestří den v sedle a potěší všechny smysly, od chuti až po krajinné scénérie. Inspiraci hledejte v naší aplikaci Vlákem na výlet.

Věděli jste, že...

... mnoho zdravotních pojišťoven přispívá na aktivity podporující zdraví?

Třeba na saunování, pohyb, masáže, cvičení nebo rekondiční pobyty. Sledujte aktuální nabídku benefitů své pojišťovny a nechte si část nákladů proplatit. Byla by škoda o příspěvky přijít!

Objevte kouzlo badmintonu

Badminton je vhodná aktivita pro každého bez ohledu na věk či kondici, a hlavně počasí. Zlepší vaši koordinaci, postřeh, rychlost i rovnováhu, zároveň posílí srdce, plíce a spálíte při něm víc kalorií než při běhu. Hodí se pro dvojice i čtyřhru s přáteli a nepotřebujete hned kupovat vlastní výbavu, ve většině sportovních center vám pátky i míčky za drobný poplatek rádi půjčí. Stačí rezervovat kurt a přijít si zasměčovat! Seznam nejbližších hřišť najdete snadno online ve vyhledávači nebo ve sportovních aplikacích.

Cesta k lokomotivě i sporákům MORA

Od prvního praskajícího polínka na ohništi až po sofistikovaný sporák s indukční deskou – cesta ohně a páry v našich životech je fascinující. Je to příběh vynálezů, pohodlí, pokroku i tradic.

Zároveň jeden z těch, které si často připomínáme právě u stolu nebo při vůni pečeného chleba. Letos navíc slavíme i jedno důležité výročí. Značka MORA, která se s kuchyňskou revolucí v českých zemích pojí víc než kdokoli jiný, má za sebou úctyhodných 200 let.

SPORÁK JAKO REVOLUCE

Zpět do kuchyně – otevřené ohniště nahradil litinový sporák, který zjednodušil práci a proměnil vaření z nutnosti na radost. S příchodem plynu a elektřiny už nebylo třeba tahat uhlí. Sporák se stal každodenním spojencem, symbolem pohodlí a efektivity. V českých domácnostech se zabydlel natrvalo – a spolu s ním i značky, které dodávaly kvalitu. Jednou z nich byla a je MORA. ■

KDYŽ OHEŇ ZMĚNIL CHUTĚ

Oheň byl odjakživa symbolem domova. První vaření probíhalo na otevřených ohništích pod širým nebem, později se přesunulo pod střechy. Ve středověkých dymných jizbách se vařilo přímo uprostřed místnosti, s dýmem unikajícím jen malým otvorem ve střeše. Až zavedení komínů umožnilo vznik černých kuchyní a později i prvních krbů a kamen, které proměnily způsob vaření.

PÁRA, KTERÁ ROZHÝBALA SVĚT

Zatímco doma vesele bublaly polévky, venku se o slovo hlásila pára. V 19. století rozjela průmyslovou revoluci. Parou poháněné lokomotivy přinesly nebývalou rychlost a dostupnost dopravy. První z nich vyjela na trať u Brna v roce 1838. Kromě zboží a lidí přivezla i myšlenku, že technologie může posunout celý národ. Stejně jako oheň změnil kuchyň, pára zase svět kolem nás.

FOTO: SHUTTERSTOCK.COM

DVĚ STOLETÍ PŘÍBĚHŮ V KUCHYNI

Když Josef Zwierzina v roce 1825 zakládal železárnou u Olomouce, netušil, že jeho podnik jednou ovlivní miliony domácností. Značka MORA vyrostla na spojení inovací a tradice. Kamna Meteor z roku 1902 byla patentem, který zazářil po celé Evropě. V roce 1936 přišel první plynový sporák MORA Super, později ohřívače vody, pračky i moderní kombinované spotřebiče. Dnes jsou jejich produkty plné chytré technologie, ale stále se drží jednoduchosti tak, aby vaření zůstalo radostí.

Když ne my, tak kdo?

Dobrovolnická iniciativa Uklidme Česko za dvanáct let spojila více než milion lidí, kteří místo stěžování raději vyrazili s pytlém do terénu. Největší úklidová akce u nás mění nejen krajinu, ale i přístup veřejnosti k odpadu.

Text: Miroslav Kubásek
Foto: spolek Uklidme Česko

Začalo to nápadem v Brně – co kdybychom nepořádek kolem nás neřešili jen stížnostmi, ale prostě vzali pytle a rukavice a šli ho sami uklidit? Tak v roce 2014 vznikla iniciativa Uklidme Česko, do které se od té doby zapojilo už více než milion dobrovolníků. Akce získala nejen ocenění Ekologický Oskar, ale stala se i největší dobrovolnickou ekologickou aktivitou v České republice.

TISÍCE AKCÍ

Každé jaro a podzim probíhají tisíce úklidových akcí po celé republice, a to v městských parcích, řekách, po cyklo-

WORLD CLEANUP DAY

Hlavní podzimní úklid, který je součástí celosvětového World Cleanup Day, letos připadá na 20. září. Hlavní jarní úklidový den pak proběhne v sobotu 28. března 2026. Mimo tyto termíny ale probíhá spousta dalších úklidů během celého roku – a veřejnost je vítána kdykoliv.

stezkách i v lesích. Uklízí se drobný odpad i rozsáhlé černé skládky. Zapojit se může opravdu kdokoli – uklízí školní kolektivy, senioři, skauti, sportovní kluby, celé obce, firmy, ale i jednotlivci. Za více než deset let se díky nim podařilo odstranit přes sedmáct tisíc tun odpadu – a co je možná ještě cennější, stále více lidem přestává být lhostejné, v jakém prostředí žijí.

VYBERTE SI ÚKLID

Zapojit se je jednoduché – stačí navštívit webové stránky www.uklidmeceso.cz, vybrat si úklid z mapy, nebo si založit vlastní. Když si vezmete pracovní rukavice a pytel na odpadky, můžete klidně vyrazit hned. ■

KAMsNIM.cz: Když nechcete uklízet, ale předcházet

Kdo se někdy zapojil do Uklid'me Česko, ten ví, jaké neuvěřitelné věci dokážou lidé pohodit do přírody nebo jen tak na ulici – od pneumatik přes lednice až po záchodové mýsy. Přitom často nemusí jít o zlý úmysl – jen prostě nevíme, kam co patří. Právě proto vznikla aplikace KAMsNIM.cz, která funguje jako chytrý odpadový rádce.

Zadáte, co chcete vyhodit, třeba starý mobil, baterii nebo plechovku od barvy, a aplikace vám během vteřiny ukáže, kam s tím ve vašem okolí. Díky více než 150 000 sběrným místům pokrývá aplikace prakticky celé Česko. Ukáže vám nejen otevírací dobu a přijímané druhy odpadu, ale i re-use centra, swapy či další místa, kde staré věci dostávají druhou šanci.

ZCELA ZDARMA

Aplikaci můžete pohodlně používat v běžném prohlížeči nebo přímo v mobilu – bez registrace a zcela zdarma. Cílem není jen uklízet nepořádek po ostatních, ale hlavně předcházet vzniku odpadu. A když už nějaký vznikne, měl by skončit tam, kam opravdu patří. Mrkněte na www.KAMsNIM.cz a příště už určitě nebudete váhat, kam s tím vysloužilým fénem. ■

Homesharing – mnohem víc než sdílení domova

Pomůžete hned dvojnásobně. Postaráte se o dítě s mentálním postižením, zatímco jeho rodiče si díky vám od náročné péče chvíli odpočinou. To je smysl homesharingu. Nejde o hlídání, je to budování důvěry, vztahu a poznávání jiných rodin.

Autor: Lenka Vavrková
Foto: Stanislav Mazur

Stala jsem se tetou Tádi, když mu byly tři roky. Nejdříve jsem měla obavy – co když mu nebudu rozumět nebo co když to nezvládnou? Organizace zprostředkovávající homesharing na to ale pamatují. Já se spojila s Centrem pro komunitní práci střední Čechy (CPKP), které hostitelům nabízí důkladnou přípravu a zázemí. Nechyběla ani seznamovací návštěva u rodiny. Jakmile jsem k ní domů přišla, všechno ze mě spadlo. Bylo to, jako

když jdu na návštěvu ke kamarádce, která má malé dítě. Jen je jiné. Táďa má několik špatných genů, které mají co do činnosti s autismem a mentální retardací. I teď v šesti letech má stále problém s chůzí a koordinací. Cítí frustraci, když není po jeho. Když je hodně zacyklený, nevnímá okolí. Přestože je velmi přátelský, neumí s dětmi navázat kontakt.

TICHÉ DOPROVÁZENÍ PLNÉ RITUÁLŮ

Táďa bydlí v jiném městě než my. Ráno si ho vyzvednu u nich na zastávce a vyrážíme vlakem k nám domů. Cestou máme přestup na velkém nádraží, kde spolu tři čtvrtě hodiny

„Homesharing pro mě není jen pomoc druhým, je to dar pro mě samotnou.“

Tádu někdy uvítám i s jeho sestřičkou Klementinkou.

sledujeme vlaky. Je to jeho oblíbená činnost. Vlaky jsou pro něj nejen zálibou, ale i způsobem, jak vnímat svět. Je zcela ponořený do pozorování beze slov. Já ho jen tiše doprovázím.

Doma máme své rituály. Nejdřív dá našemu Brokovi mňamky, které mu přiveze v batůžku. Pak spolu děláme palačinky, které si sní u seriálu Pat a Mat. Po jídle vezme vodítko a to znamená, že jdeme ven. To už se blíží i čas příjezdu rodičů.

POROZUMĚNÍ BEZE SLOV

Táda moc nemluví, ale rozumíme si i beze slov. Vnímá svět jinak – hlouběji, soustředěněji. A já díky němu taky zpomalila. Homesharing pro mě není jen pomoc druhým, je to dar pro mě samotnou. Díky přípravě na hostitelství jsem pochopila víc o vývoji a chování dětí s autismem. Přestala

LENKA VAVERKOVÁ

Pracuji ve Správě železnic jako výpravčí ve Slaném a díky vícesměnnému provozu mám více času na rodinu a svoje aktivity. V dobách „korony“ jsem se stala dobrovolníkem Charity pro nakupování potravin pro seniory. Později jsem na Facebooku viděla prosbu organizace CPKP střední Čechy, která sháněla hostitele, kteří netradiční formou pomůžou rodinám pečujícím o děti s mentálním postižením. To je přímo pro mě! Miluji děti, ale ty naše už jsou většit a tolik mě nepotřebují. Tak jsem se poradila s rodinou a klikla na odkaz. Absolvovala jsem přípravu, která byla velmi přínosná. Nahlédla jsem díky ní úplně do jiného světa a stala se hostitelkou homesharingu a součástí nové komunity.

Více o homesharingu:

Centrum pro komunitní práci střední Čechy:

www.komunitne.cz

Obecné informace o homesharingu:

www.homesharing.cz

jsem se na tyto děti dívat s lítostí. Jsou šťastné ve svém světě. Jsem teta Brok, která vytvořila krásný vztah s úžasným klukem. Rodiče mi důvěřují – a to je pro mě nejvíc.

Občas se k nám připojí i můj manžel, kterého Táda bez váhání přijal. Moje rodina i přátelé mě podporují. A hlavně věří v to, co dělám.

POCIT K NEZAPLACENÍ

Homesharing není těžký, ale není pro každého. Chce to trpělivost, empatii a otevřenost. Ten pocit, že někomu pomáháte a on vám to vlastní formou vrací, je k nezaplacení. A proč o tom píšu právě sem, do železničního magazínu? Protože vlaky jsou tichým hrdinou našich setkání. Jsou součástí našeho rituálu, naší cesty i spojení mezi světy. Železnice nás vede – doslova i obrazně – k sobě navzájem. Pečujících rodin je ve Středočeském kraji nespočet, ale hostitelů je stále málo. Věřím proto, že pro kolegy nebo cestující může být tento článek inspiací. Zkuste to, stojí to za to. ■

Film podzimu

V kinech od 4. září

13 dní, 13 nocí

Napínavé drama natočené podle skutečných událostí nás zavádí do Kábulu v srpnu 2021, kdy se americká armáda stahuje z Afghánistánu a město padá do rukou Tálibánu. Ulice ovládá chaos, tisíce lidí zoufale hledají záchranu. Posledním bezpečným útočištěm se stává francouzská ambasáda, kde velitel Mohamed Bida se svým týmem chrání ohrožené civilisty. Z budovy se ale stává past, v sázce jsou životy stovek lidí a čas neúprosně běží. Bida se spojí s humanitární pracovnící Evou a společně se pokusí vyjednat s Tálibánem evakuační konvoj. Film sleduje jejich zoufalé úsilí dostat se k letišti dřív, než bude pozdě. Režisér Martin Bourboulon vytváří syrově realistické drama plné

napětí, odvahy a lidskosti. Natáčení probíhalo ve Francii a Maroku, kde byly pečlivě zrekonstruovány ulice Kábulu i prostory ambasády. Výsledkem je strhující film, který připomíná, jak tenká je hranice mezi nadějí a bezmocí.

111 minut, drama/akční, Francie, Belgie

režie: Martin Bourboulon

Hrají: Roschdy Zem, Lyna Khoudri,

Sidse Babett Knudsen, Christophe Montenez,

Nicolas Bridet, Shoaib Saïd, Sina Parvaneh

TV seriál

RATOLESTI: KDYŽ SE RODINA STÁVÁ BOJIŠTĚM

V kulisách malého města sledujeme desetidílné drama, které odhaluje napětí mezi generacemi, střety názorů ve škole i v rodině a dilemata, která rezonují dnešní společností. Gender, autorita, svoboda i respekt.

INZERCE

Tip do kina

VELKÝ VLASTENECKÝ VÝLET

Na počátku byla zveřejněna výzva: „Myslíte si, že válka na Ukrajině je podvod? Že média lžou o počtech mrtvých a dopadech, speciální vojenské operace na Ukrajině? Přijďte na konkurz a staňte se hrdiny nového filmu.“ Tak se začal psát příběh filmu Robina Kvapila Velký vlastenecký výlet. Po castingu odjeli na Ukrajinu dva muži a jedna žena, všichni víceméně příznivci Putinova Ruska. Jeli se přesvědčit, jak vypadá válka na Ukrajině na vlastní oči. Vypravte se s nimi na dokumentární road movie z Prahy přes ostřelovaný Charkov až na okupovaný Donbas.

V kinech od 21. srpna

Knihy

5 PRINCIPŮ RODIČOVSTVÍ

Cítíte někdy jako rodiče tlak, že musíte být dokonalí? Psycholožka Aliza Pressman přináší úlevu. Klíčem k dobrému rodičovství není bezchybnost, ale schopnost vztah s dítětem opravovat a rozvíjet. V knize propojuje desetiletí výzkumů s praktickými radami, jak dětem pomoci vyrůst v odolné, empatické a sebevědomé osobnosti. Nenabízí instantní návody, ale pět pevných opěrných bodů, o které se můžete opřít v každodenním chaosu.

DUCH PANKRÁČE

V celách smrti na Pankráci vzniká tiché milostné vyznání – Anna a Robert odsouzení k popravě si vyměňují motáky plné naděje, vzpomínek a něhy. Nikdy se nesetkali, spojila je jen touha milovat navzdory beznaději. Román Petry Klabouchové vychází ze skutečných dopisů a ukazuje, že i tvář smrti může láska zažehnout světlo, které nepohlí ani tma.

Výstava

22. 6. — 12. 10. 2025

Jakub Janovský – Dům z karet

GALERIE GASK, KUTNÁ HORA

Výrazný český malíř Jakub Janovský představuje ve Středočeské Galerii GASK rozsáhlou výstavu s názvem Dům z karet, která je citlivým a vizuálně silným zamyšlením nad křehkostí reality. Pomocí zátiší a figurálních scén inspirovaných dětskými hrami, sny architektů a osobními vzpomínkami vytváří obrazy plné symboliky a jemného napětí. Motiv konstrukce z karet zde představuje obraz rovnováhy, která se může kdykoli zhroutit. Stejně jako naše vnitřní světy. Díla vynikají tlučenou barevností, precizní kresbou a existenciálním podtextem, v němž nechybí ani hravost a ironie. Výstava zaujme jak milovníky současného umění, tak diváky hledající hlubší reflexi lidské psychiky. Galerie sídlí v impozantní barokní jezuitské koleji a nachází se jen pár minut od nádraží, je tedy ideálním cílem pro podzimní výlet vlakem do Kutné Hory.

Divadlo

DO NÁRODNÍHO ZA ZVÝHODNĚNÉ CENY

Podzim je ideální čas na divadlo. Po letní pauze opět ožívá v Národním divadle činohra, balet, opera i koncerty. Pro juniory do 26 let a seniory nad 65 let je připravena zvýhodněná nabídka – děti do 15 let a senioři mají 50% slevu, studenti speciální výběr vstupenek. Na program jsou mimo jiné činohry Naši furianti a Kytice, opera Prodaná nevěsta či nový balet Liliom a Sarkasmy v choreografii Andreje Kajdanovského.

Audiokniha

MEZI NEBEM A PACIENTEM – S DOKTOREM VE VRTULNÍKU

Když někdo zachraňuje životy z paluby vrtulníku, jde o každou vteřinu. Letecký záchranář Marek Dvořák v audioknize Mezi nebem a pacientem odhaluje napínavý svět urgentní medicíny i lidských emocí, které se za uniformou skrývají.

Ve strhujícím rozhovoru s Martinem Moravcem přibližuje příběhy zásahů, na které se nezapomíná, i momenty, kdy šlo o život, jeho nebo pacientův.

Dojemné pasáže střídají vtipné glosy a praktické rady ohledně první pomoci. V podání trojice herců

(Martin Stránský, Josef Pejchal, Petra Bučková) pod režijním vedením Jana Hergeta vznikla audiokniha, která získala 2. místo v soutěži Audiokniha roku 2024. Dvořák vás přesvědčí, že medicína není jen povolání. Je to poslání!

FOTO: KHALIL BABAKI, ZDROJ: ČESKÝ ROZHLAS

Podcast

HOST LUCIE VÝBORNÉ

Každé všední ráno od 9 hodin přináší Lucie Výborná na Radiožurnálu rozhovory s inspirativními osobnostmi z nejrozličnějších oblastí – od herců, zpěváků, lékařů a vědců po dobrodruhy a vizionáře. Otázky můžete pokládat i vy, prostřednictvím formuláře na webu během vysílání. Všechny epizody jsou dostupné online na host.radiozurnal.cz nebo v aplikaci mujRozhlas. Ideální poslech pro všechny, kdo se rádi učí od těch nejlepších.

Koncert

THE RASMUS V BRNĚ – PODZIMNÍ ROCKOVÁ UDÁLOST ROKU

Finská rocková legenda The Rasmus se vrací do Česka! V rámci světového Weirdo Tour 2025 vystoupí 14. 11. v brněnském Sono Centru. Čekajte temné melodie, ostré riffy i nový singl „Rest In Pieces“, který otevírá novou éru kapely. Předprodeje od 23. 10., vstupenky od 25. 10. v sítích Ticketmaster, Ticketportal a GoOut. Cena: 1 290 Kč.

Soutěž

O dárkové poukazy do sítě multikin CineStar

Dokumentární film Velký vlastenecký výlet sleduje tři příznivce Putinova Ruska, kteří se vypraví na Ukrajinu. Snímek režiséra Robina Kvapila je k vidění v kinech od 21. srpna 2025. Na tři z vás čekají dva dárkové poukazy do sítě multikin CineStar. Stačí správně odpovědět na otázku.

Jak se jmenuje hlavní město Ukrajiny?

- A Kyjev
- B Charkov
- C Oděsa

Odpověď zadejte do příslušného formuláře na www.cdprovas.cz do 11. listopadu 2025.

VELKÝ VLASTENECKÝ VÝLET

DO VÁLKY A ZPĚT

FILM ROBINA KVAPILA

V KINECH OD 21. SRPNA

HUDBA ADAM BOHÁČ A JONÁS ROSŮLEK „NEEDLES“ ZVUK MARTIN TAUBER STŘIH LIBOR ALEXA KAMERA PROKOP SOUČEK DOKUMENTACE JAN BUŠTA

KREATIVNÍ PRODUKCE A ČI VĚRA KRINCVAJDOVÁ PRODUKCE PUNK FILM JAKUB DROČAR A JAKUB PINKAVA SCÉNÁŘ A REŽIE ROBIN KVAPIL

PRODUCENT PUNK FILM KOPRODUCENTI ČESKÁ TELEVIZE, JAN BARTA, SILVERART, NAPA RECORDS, MAGIC LAB, BRAHA PRODUCTION COMPANY DISTRIBUČNÍ BONTONFILM

ZA PODPORY STÁTNÍ FOND AUDIOVIZE, DÁREK PRO PUTINA, MARTIN VOHÁNKA, DALIBOR DĚDEK, PAVEL BOUŠKA, NADACE BPD PARTNERS, RTR PROJECTS, PETR KROGMAN, MARTIN MORAVEC, LIBOR WINKLER, SILKE HORÁKOVÁ

HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNEŘI FILMU NOVINKY.CZ, SEZNAM.CZ MEDIÁLNÍ PARTNEŘI DENÍK N, TOTALFILM, ČSFD, RADIO 1 PARTNER KAMPÁNE LEO PRAGUE

FILM VZNIKL POD ZÁŠTITOU PREZIDENTA ČESKÉ REPUBLIKY.

Dokaž, že jsi šotouš!

**Milujete vlaky, vyznáte se v nich a rádi je fotíte?
Pochlubte se svými úlovky!**

Pošlete nám fotku, na kterou jste obzvláště hrdí, a stručně ji popište. Nejlepší zveřejníme a autora odměníme poukázkami PONT v hodnotě 1 000 Kč. Fantazii se meze nekladou. Ať už jde o krajinu, scénérii, nebo historický či moderní vlak. Své fotografie zasílejte na cdprovas@cd.cz.

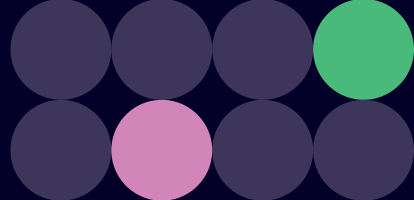

O „první výkop“ se postaral náš kolega Jan Chaloupka. K fotce, kterou nazval **Setkání dvou světů**, nám napsal: „Fotografii jsem pořídil při jednom z regionálních dní železnice v Praze. Líbí se mi zejména ten kontrast – vznešenost starých časů a krása moderní doby. Historii na fotografii reprezentuje parní lokomotiva 434.2186 vyrobená v roce 1917, která k pravidelnému provozu sloužila do roku 1975. Dlouho byla pouhým muzejním exponátem, ale v roce 2019 ji nadšenci znovu uvedli do provozního stavu. Od roku 2020 kotví v depu v pražských Vršovicích.

Moderní Vectron v pozadí je přesně o devadesát let mladší. Vyrobila ho firma Siemens v roce 2017. Patří k tomu nejmodernějšímu, co České dráhy ve svém vozovém parku mají. ■

**Kolegoví Honzovi
děkujeme. Na jakou fotku
se můžeme těšit příště,
záleží na vás!**

Vyjed' za kulturou!

Vstupenky a další akce na www.ticketstream.cz

Zážitky, které stojí za to.

ticketstream
PLG

Soutěžit můžete na www.cdprovas.cz

Na webových stránkách vyplňte příslušný formulář a své odpovědi zadávejte do 11. listopadu 2025. Nezapomeňte uvést svůj e-mailový kontakt nebo zpětnou adresu. Tři výherce odměníme poukázkami do obchodní sítě PONT v hodnotě 1 000 Kč.

Správné odpovědi z minulého čísla:

- 1 – stand up
- 2 – Roztěž
- 3 – žluté
- 4 – 30 %
- 5 – Neues Museum

Letní soutěže

Soutěžili jste v minulém čísle ČD pro vás? Přesvědčte se, zda jste odpovídali správně.

SOUTĚŽ O VOUCHER NA FILM JÁ, REBELKA – MISE: KRÁLOVSKÁ ZÁCHRANA
Co nabídne král tomu, kdo zachrání princeznu Mínu?

- C Ruku své dcery a půl království

SOUTĚŽ O MIKROVLNNOU TROUBU OD TRADIČNÍ ČESKÉ ZNAČKY MORA

Tajenka zní:
Kdo neopustil svou zemi, je plný předsudků.

1 Kterému uměleckému oboru se věnovala matka Richarda Hesse Marcela Karleszová?

- A opeře
- B činohře
- C baletu

2 Který slavný astronom žil v polské Toruni?

- A Mikuláš Koperník
- B Tycho Brahe
- C Johannes Kepler

3 Co nebo kdo je zebu?

- A plemeno skotu
- B druh stromu
- C metoda zpracování kovu

4 Jakou slevu získáte s nabídkou Vlak+ při cestě z Národního dne železnice?

- A 20 %
- B 30 %
- C 50 %

5 Který film se natáčel v železniční stanici Loděnice?

- A Kladivo na čarodějnice
- B Bratři
- C Ostře sledované vlaky

6 Který článek v tomto čísle vás nejvíc zaujal?

Na tuto otázku je nutné odpovědět, její správnost se však neposuzuje.

Chcete ještě více?

Na stránkách www.cdprovas.cz najdete nejen odpovědní formulář na soutěže, ale také delší verze článků a další bonusové materiály.

S láskou
**ke společným
chvílím**

Nový ComfortJet

Vyzkoušejte ho na svých cestách z Prahy do Berlína a dalších metropolí.

Milujeme vlaky.
Zamilujte si je taky.
www.cd.cz/comfortjet

České dráhy
Moderně a spolehlivě

Nymburk
20. 9. 2025
od 9 hod.

DEN ŽELEZNICE

Milujete vlaky stejně jako my?
Nenechte si ujít den plný zábavy
na kolejích a nezapomenutelnou
noční show.

**Vlakem se slevou 50 %
na zpáteční cestu
s jízdenkou Vlak+**

Garanti: **DPOV**
Cien Skupiny ČD

 Cargo

 SPRÁVA ŽELEZNIC

 pid pražská integrovaná doprava

Generální partner: **VUZ** VÝZKUMNÝ ÚSTAV ŽELEZNIČNÍ, a.s.

Záštitu převzali: Ministerstvo dopravy

 Středočeský kraj

 Nymburk
750 historie, kterou žijeme

Oficiální partneři: **SIEMENS** **ŠKODA** | Škoda Group

 SUDOP PRAHA

 GJW Praha

 JLV

 VÝCHODOČESKÁ DRÁHA
Krajina, která je v centru

Partneři: **STARMAN**

 ČD-TELEMATIKA

 pont

 railreklam

 Česká republika
Ministerstvo dopravy

 ALKAL
BATERIE spol. s r.o.

 POSTRŽINSKÉ

 MORA
Pražská společnost

**Milujeme vlaky.
Zamilujte si je taky.**
www.denzeleznice.cz

**// DEN 2025
ŽELEZNICE**

